

DOMOLJUB

Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljub«. — Telefon 25-49. Prostor ene drobne vrstice v inseratnem delu stane 10 Din. — Naročnina Stane 38 Din za celo leto, za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. Inserate in reklamacije sprejema u p r a v a »Domoljub«. — Telefon 29-92

O našem verovanju

(Nekaj misli za pripravo na Evhar. kongres)

Nemalokrat slišimo govoriti: »Cesar ne vidim, ne verjamem«, ali: »Cesar ne razumem, ne verjamem« in podobno. Če vidiš, potem ti itak ni treba več verjeti; ker si sam videl, potem še veš, da je to resnica, kar si videl. Če razumeš, če si se sam prepričal o tem, kar so ti drugi pripovedovali, potem je vera že odveč. Kar razumeš, o čemur si se sam prepričal, kjer si bil sam zraven, tam ni treba več govoriti, da veruješ. Zakaj sam si videl; vera ni več potrebna.

Verjeti ali pa verovati — ta dva izraza sta si podobna, ali ne? — se pravi: Mi imamo za resnico to, kar so nam drugi povedali. Zakaj pa jim verjamemo? Zanašamo se, da so tisti ljudje, ki so nam povedali kako novico, pošteni, resnicoljubni, zanesljivi in zaupanja vredni ljudje. Prepričani smo, da nimajo namena, da bi nas izkoriščevali ali da bi nas za nos vlekli, nas imeti za norca. Zato verjamejo le resnim ljudem; priznani lažnivci ne bodo nikdar deležni našega zaupanja, četudi resnico govore, če se tudi priverjajo in pridružijo; še njih prisegi ni nič verjeti.

Pojasnimo te nauke z zgledom.

Tvoj stric je šel pred več leti v Ameriko. Pisal je večkrat tvojim staršem, da mu gre dobro, da ima tam svojo hišo, da ima dosti zaslužka in da se ne bo nikdar več vrnil v Evropo. V dokaz svojega blagostanja je poslal večkrat tudi kakšne dolarčke. Vse to so tebi pripovedovali tvoji starši, ki pa seveda niso bili nikdar v Ameriki pri tvojem stricu. Verjeli so njegovim pismom, zanesli so se na njegovo resnicoljubnost in poštenost. Ti si pa verjel svojim staršem. Tvoj stric pa nenadoma umrje. Ti dobiš pismo od tuje, nepoznane roke, ki te po stricvem naročilu obvešča o njegovi smrti in da imaš pričakovati iz njegovega premoženja precejšnjo vsotico denarja. Ali boš precej na to poročilo hitel v Ameriko? Morebiti precej zahteval od gosposke izgovorjeni delež? Veliko vprašanje je, kdo ti piše. Morda rojak iz vaše vasi, morda celo sorodnik, morda kaka čisto tuja, nepoznana oseba. Kaj pa, če boš dobil poročilo od gosposke same? Če se nisi mogel znesti na prva poročila, na to poročilo se gotovo boš. Verjel boš in ne boš šilil v Ameriko, da bi se sam prepričal o resnični smrti svojega strica.

Če govorimo o ljudeh, tedaj navadno rabimo izraz »verjeti«, ko pa govorimo o naši sv. veri, o Bogu, o sv. Cerkvi, se pa poslužujemo izraza »verovati«.

Kdor pravi, da veruje v Boga, s tem ne zatrjuje, da je Boga videl, da ga je spoznal, ali da je z njim govoril. Če bi bil vse to sam doživel, potem mu ni več treba verovati, ni mu treba za resnico imeti, da je Bog, potem

bi namreč že sam vedel, da je to res, kar mi le verujemo, kar imamo za resnico.

Kdor veruje v to, kar je Bog razodel, nam s tem ne zatrjuje, da je bil povsod sam zraven, da je sam vse slišal in sam vse zapisal, kar mu je bilo povedanega; za resnico ima vse le zato, ker se zaneša na resnicoljubnost, na poštenost in zanesljivost tistih, ki so to, kar so sami doživeli, sporočili tudi drugim.

»Verujem v Jezusa Kristusa.« Kdor to pravi, noče s tem reči samo, da ima za resnico, da je nekaj živel na zemlji človek tega imena, ampak da ima za resnico vse, kar je Jezus Kristus delal, govoril in učil.

Nehajte!

Eno glavnih pravil pravične davčne politike je, da bodita obdavčena premoženje in dohodek, ne pa delo. Na splošno bi zato lahko rekli, da so pravični le direktni ali neposredni davki, ne pa razne takse in trošarine. Ne trdimo da prav vse, ne! Sami smo v našem listu že ponovno zahtevali, naj se na zabavo in potratu le naložijo visoke dajatve, toda, če pregledujemo danes proračune katerikoli naših javnopravnih teles, vidimo; da so dajatve na zabavo in potratu razmeroma majhne, zato pa prav velike na številne neobhodne vsakdanje potrebščine. In te dajatve se vsak dan povečujejo. To je nevzdržno! Kako pride ubogi delavec s 600 do 1000 Din mesečnih dohodkov do tega, da bo plačal pri premogu, mesu, sladkorju itd. itd. toliko kot debeli ravnatelj, ki ima dvajsetkrat večje dohodke?

Zal tega ne uvidijo tisti, ki so nam zadnja leta pri nas rezali kruh v pravi vseh javnopravnih ustanovah in ki se ravno sedaj zopet tako vsiljivo ponujajo, da bi gospodarili še naprej. To nam ravno zadnje tedne tako zgovorno dokazujejo novi proračuni nekaterih naših mest.

Ze lani smo nekoliko posvetili v finančno politiko ljubljanske mestne občine. Mi nismo glasili meščanov, zato bi se v to stvar ne vtičali, ako bi ljubljanska gospoda iskala dohodkov za kritje svojih občinskih izdatkov zgolj med mesnim prebivalstvom. Dejali bi: Naj opravijo ljubljanski davkoplačevalci sami s svojimi magistratovi, kakor vedo in znajo. Kakršne so si tja postavili, take pač imajo. Toda če pogledamo v ljubljanski mestni proračun, vidimo, da hoče Ljubljana prevladati prav velik del — okroglo eno tretjino — svojih izdatkov na rame okolškega kmetijskega ljudstva. Neštete trošarine in uvoznine za vsako malenkost, ki jo pripelje naš kmetijski člo-

Vera se naslanja na priče, ne na lastno vednost in znanje. Kdor je gluha, mora verjeti, da je ptičje petje nekaj lepega; kdor je slep, mora verjeti, da je trava zelena, ali da je solnce svetlo; meni ni treba verjeti, zato ker vem, ker vidim, ker slišim sam.

Priče pa morajo biti seveda zanesljive.

Za zanesljivost in za verodostojnost je predvsem potrebna resnicoljubnost. Resnica nad vse! Če bi bilo tudi vse zoper mene, resnico hočem, resnico moram govoriti. V resnicoljubnosti ni hinavščine, ni prilizovanja, ni hlimbe, ni strahu pred grožnjo, ni strahu pred višjostjočimi in zapovedujočimi. Kdor ljubi resnico, mu ni mar za lastno korist in za dobiček, ne gleda na čast in na odlikovanje, raje ostane bolj pri tleh, kakor da bi se z lučjo, s hinavščino, s prilizovanjem dvignil na častna mesta.

več v Ljubljano, so kmetijski davek Ljubljani. Mi smo lani ugovarjali temu izžemanju uprskočenega kmetijskega stanu in smo zahtevali, da se velik del teh trošarin in uvoznin sploh odpravi, drugi del pa znatno zniža. Če manjka ljubljanskemu magistratu denarja, naj poseže v žep tistih, ki imajo toliko, da lahko cele noči popivajo, plešejo in veseljačijo.

Zadnje mesece je postalo to breme za izžetega kmeta že tako težko, da je začelo v njem prav nevarno vreti in po večih krajih so se vršili že celo viharji protestni shodi proti taki finančni politiki ljubljanske gospode. Ker vemo, da živi dosedanji poslanec za ljubljansko okolico v prav debelem prijateljstvu s to gospodo, smo klicali na te shode tudi njega, toda moža ni posebno mikalo, da bi prišel v našo sredo in se zavzel za nas.

Vse kaže, da naša mesta s to finančno politiko ne mislijo nehati, temveč z njo v še poslabšani meri nadaljevati. Dne 10. marca je bil v Belgradu občni zbor naše Narodne banke in tam je eden prvih gospodarskih strokovnjakov naše države, g. dr. Bajčić dokazal, da cene kmetijskih pridelkov niti v eni državi na vsem svetu niso tako padle kot pri nas in da se na drugi strani cene industrijskih potrebščin nikjer niso tako malo znižale kot pri nas. To je menda dovolj krepak odgovor tistim, ki nas že par let tolažijo, da je kriza našega kmeta neizbežna posledica svetovne gospodarstvene krize. Vkljub tem dejstvom hočejo torej krmarji naših mest nalagati izžetemu kmetu še vedno nova bremena. Tako hoče na pr. Ljubljana povisati svoje trošarine in uvoznine, od katerih bi moral večino plačati zopet kmet, ki se gospodarsko nagiba v Ljubljano. Navedimo le nekaj primerov povisane trošarine: čevlji za 1 kg od 3 na 6 Din, cement od 1 na 3 Din, teleta od 10 na 12.50 Din, govedo od 800 do

RAZGLED PO SVETU

Jezuit in mehiški poslanik

Angleški jezuit Heithaus je mehikanskemu veleposlaniku v Londonu na njegove trditve, da se katoličani v Mehiki ne preganjajo, odgovoril tudi sledeče:

Po mehikanskih zakonih je katoliška cerkev pred zakonom brezpravna. Vse, kar je njena last, je izročeno na milost in nemilost revolucionarni manjšini, ki se nahaja trenutno na oblasti. Vsi inozemski duhovniki so bili iz države izgnani. Domačine pa preganja državna policija kot zločince splošnega prava. Sami malemu številu duhovnikov je dovoljeno, da morejo izvrševati svoj poklic. Z dekretom z dne 28. februarja je zvezna država Oaxaca, ki šteje 1.028.191 katoliških vernikov, dovolila samo enemu duhovniku izvrševanje duhovskega poklica. Če je kakšen katoličan še toliko srečen, da prebiva blizu cerkve, kjer se sme služiti božja služba, je izpostavljen nevarnosti, da ga nasprotniki ne pokoljejo, če se je službe božje udeležil. Tako se je zgodilo nedavno, da so »rdeče srajce«, ki jih podpira minister za poljedelstvo, v predmestju Mexico City poklale 20 katoliških vernikov, žena in mož, ki so se vračale iz cerkve, kjer so na nedeljo prisostvovali službi božji.

Mehikanska vlada je dne 22. februarja 1935 razposlala med svoje uradništvo posebno okrožnico, kjer je treba pri vsakem uradniku pripomniti, če hodi ob nedeljah k maši, če sprejema sv. zakramente, če pošilja svoje otroke v državne šole. Katoliške šole je zakon prepovedal. V državnih šolah pa se poučuje brezboštvo in marksistično protiboštvo. Po stenah šolskih sob pa so razobešene »umetnosti«, kjer po boljševiških vzorih s slikami zasramujejo vse, ker je svetega in čednostnega. Vlada je predpisala posebno razstavo te »umetnosti« v od države konfisciranem jezuitskem kolegiju sv. Petra in sv. Pavla v prestolici. Razstava je trajala od 25. novembra do 9. decembra 1934. Nadalje je vlada v dekretu z dne 12. februarja 1935 prepovedala izhajanje vsakega katoliškega lističa ali knjige, pošti pa je prepovedano, da bi take pošiljke odpravljala ali dostavljala. Zasebna pisma so podvržena posebni »verski inspekciji« in nobeno pismo verske vsebine ne sme krožiti po notranjosti države niti priti čez mehiške meje iz inozemstva. Če pošta zasači takšno pismo, ga mora poslati osrednji poštni direkciji, »da tam z njim postopa, kot je predpisano.

GRŠKA

s Venizelistična revolucija v Grčiji je končana. Poveljniki uporne vojske so večinoma pobegnili in pustili svoje vojske na cedilu. Ti so večinoma takoj pristopili na vladno stran. Upor se je zrušil, ker se je vladnim četam posrečilo, da so izkrcali pri Kavali in Dedeagači čete ter z njimi padle upornikom v hrbet. Venizelos je pobegnil na neki italijanski otok. Mornarica se je vlada in tudi otok Kreta, ki je bil temelj upora, se podvržel zakoniti oblasti. »Uspeh« grške revolucije je: na vladni strani je padlo okoli 50 vojakov, ranjenih pa je bilo nekaj nad 300. Uporniki so imeli najmanj 250 mrtvih in okrog 1000 ranjenih. Samo škodo vseh porušenih poslopij in mostov cenijo na 100 milijonov drahov.

600 kg teže od 15 na 25 Din, govedo nad 600 kg od 15 na 35 Din, prašički od 8 na 12 Din, železo pri 100 kg od 1 na 2 Din. Slična povišanja so nameravana še za razne tiskarske izdelke, živalne stroje, tkanine, obleke, furnir, pečarske izdelke itd.

Kaj se to pravi? Da se bo čisti izkupiček našega kmeta za živino in drugo zopet zmanjšal, a cene za njegove potrebščine da se bodo povečale, kajti da trgovec teh davatov ne bo plačal iz svojega, temveč da jih bo prevažal na kupca, je jasno. Pa tudi, če bo kupil kmet te stvari v domači vaški trgovini, bo moral to plačati, kajti ogromna večina podeželskih trgovčičev krije svoje potrebščine pri ljubljanskih velikih trgovcih.

Ne vodi pa take protiljudske finančne politike samo ljubljanska gospoda, temveč ji zvesto sledi tudi meščanstvo drugih naših mest. Prav zadnje dni smo brali, da hoče uvesti obdinsko trošarino tudi napredni Kranj, oziroma da jo je že uvedel in da mu bo vrgla 700

AVSTRIJA

s Razno. V St. Jakobu v Rožu so pokopali p. dom Rekinjo iz St. Jakoba, Zolfranko iz Tešnja in Znidarjevo mater na Bistrici. — V Celovcu so pokopali najstarejšega Radeckijevega veterana 95 letnega Miho Piskernika iz Vrhnika. — Do 31. maja vzamejo iz prometa srebrne šilinge. — S 1. junijem bo na vsem Koroskem in zahodnem Tirolskem uvedena vožnja na desno. Izprva je bila nameravana delitev ozemlja. — Znanega divjega lovca Hasslitzerja v dolini Malte, ki ima na vesti več sto gamzov, so orožniki s strelci težko ranili. Nahaja se v celovski bolnišnici. Na njegovo glavo je bila razpisana nagrada 500 šilingov, izdal ga je menda njegov prijatelj - V Svečah so pokopali Blaža Frtna, p. d. Šurka.

do 800 tisoč Din, od česar moramo računati, da jih bo vsaj 80 odstotkov, če ne še več, moral plačati okoliški kmet, ki nima od Kranja drugega dobička kot — jetiko, ki se je začela širiti v kranjski okolici po zaslugi sramotno nizkih mezd v kranjskih tekstilnih tovarnah.

Taka finančna politika naših mest je nevarna in čisto enostavno odiranje uničenega kmeta. Naj gospodari naše mestno napredništvo kakor ve in zna in kakor je to ljubo prebivalstvu naših mest, toda protestiramo, da bi plačeval kmet njih potrebne in nepotrebne izdatke. Mi smo zadnji, ki bi hoteli hujskati kmeta proti mestu in tudi nikoli ne bomo trdili, da živi meščan le od kmetijskih žuljev, ker se predobro zavedamo medsebojne odvislosti vseh stanov človeške družbe, toda nikoli ne bomo mogli molčati k očividnim krivicam, ki se gode v tem primeru baš kmetiškemu stanu. Tembolj, ker v današnji gospodarski stiski noben stan ni tako zelo prizadet, kot ravno kmet.

Advokat D. WEBLE v Novem mestu

sporoča, da je prevzel pisarno od g. dr. Polenška in uraduje v dosedanjih prostorih v poslopju Ljudske posojilnice

NEMCIJA

s Verni protestanti v boju proti poganstvu. Posledice objave poslanice nemške protestantske cerkve proti novemu nemškemu poganstvu in poganškemu kultu krvi in plemena (o kateri je »Slovenec« že poročal) niso izostale. Po vsej Prusiji je politična oblast javno čitanje te poslanice prepovedala. V večini župnišč so polic. oblasti tudi vrle in napravile hišne preiskave, da se polaste tega pastirskega lista. Kljub temu pa je v Berlinu župnik Niemöller javno v cerkvi prebral to pismo, za kar je bil takoj pri izhodu iz cerkve aretiran in zaprt v berlinskih zaporih.

DROBNE NOVICE

Leta 1950 otvorimo komunistični svetovni kongres v Vatikanu — trdijo ruski boljševiki. Res?

Muzej Palestine otvorijo franciskani na Dunaju.

7000 brzojavnih čestitk je dobil čekoslovaški drž. predsednik Masaryk ob 85 letnici rojstva.

Na Madjarskem se bo za parlament, ki šteje 245 mandatov, potegovalo več kot 2000 kandidatov.

Tovarno za čevlje namerava uslanoviti Bafa v Palestini.

500 letnico obetaja je praznoval te dni švedski parlament.

Po uvedbi svobodne prodaje so cene živil v Rusiji padle do 50 odstotkov.

4 in pol milijona rubljev za boljševiško agitacijo v inozemstvu so določili ruski sovjeti.

Tajno komunistično tiskarno so odkrili na Dunaju.

78 pisem pride na leto na vsakega prebivalca na Angliškem. To pišejo!

34.000 motornih vozil je na Poljskem.

Parno lokomotive, ki bo vozila 175 km na uro, so zgradili v Nemčiji.

33 milijonov prebivalcev Meše sedaj poljska republika.

Na 100 oseb planincev in smučarjev je umrlo preteklo zimo v Alpah v raznih državah.

Direktno telefonsko zvezo so otvorili dne 12. marca med Berlinom in japonskim Tokijem.

Zmagovalec zadnjega upora na Grškem general Konditis je izjavil, da bo odalej posnel Hitlerja.

Na domrtno ječo radi veleizdaje je bil obsojen bivši štajerski deželni glavar dr. Rintelen.

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9°)

Odpremijo denar v tujostavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kursu.

Vrši vse bančne posle najkvalitetneje.

Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. BELGIJA: No 2064-64 Bruxelles. FRANCIA: No 1117-34 Paris. HOLANDIJA: No 1155-66 Rotterdam. LUKSEMBURG: No 1967 Luxembourg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše ček. nakaznice

KAJ JE NOVEGA

Moji rajski mamici

(Za materinski dan.)

Moja draga rajska Mati,
Ti si meni domek zlati!
Kadar bolečin ječim,
pred oltar Tvoj prhitim.

Roke v molitev sklenem,
srčno bol Ti razodenem
in zaprosim: Mamica,
daj mi zopet mir srca!

Mehko v dušo zašepčeš:
Dete, čemu le trepečeš?
Saj jaz tvoja Mati sem,
za bolesti tvoje vem!

Ko pogled Tvoj v dušo stje,
radost vanjo se razlije.
v rajsko lice Ti strnim.
Več ne čutim bolečin,

Za vse narode in za ves svet

Ob nastopu postnega časa je zagrebški nadškof dr. Anton Bauer izdal na svoje vernike pastirski list, v katerem stoji tudi naslednje:

Pri nas so prišli v modo napadi na katoliško Cerkev, da je anacionalna, to je nenarodna; radi tega bijejo z vso spretnostjo po papežu in škofih. Naj govori nasprotniki, kar jim drago, Kristusov namestnik sv. oče papež je prva in največja pravstvena sila na svetu.

Resnica je, da so katoličani v Jugoslaviji prav tako verni in vdani svoji domovini, kakor so katoličani Francozi, Angleži, Španci, Nemci, Italijani itd. vdani svoji. Toda katoliška Cerkev ne prizna in ne bo nikdar priznala, da bi jo kje zvezali na eno narodnost, ali na eno državo. Kristus ni svoje cerkve osnoval za nikak posamezen narod ali državo, ampak za vse narode in za ves svet. To je prednost katoliške Cerkve, to je njena moč in ugled v svetu.

Moderni »sportniki«. Snučarji dirkajo privezani na tank.

Naša uganka

Izrežite in dobro spravite!

in

Izrežite in dobro spravite!

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUBA«?

OSEBNE VESTI

d Zlato poroko sta obhajala v St. Lovrenču na Dravskem polju Kozoderc Janez in Marija iz Zupić vasi ter Jakob Perčuh in Marija iz Zgornjih Pleter. Bog daj zdravje!

d 25 letnico svojega igralškega delovanja je praznoval te dni v Zagrebu naš rojak Hinko Nušić.

d 60 let je dopolnil g. dr. Josip Leskovar, odvetnik in bivši oblastni predsednik v Mariboru. Bog ga živi še mnogo let!

VINA Vam nudi Centralna vinarna Ljubljana. v svoji posodi najugodnejše.

Oglaš. in reg. pod št. Br. 12345 od 19. XI. 1934.

IZ DOMAČE POLITIKE

d Kaj je novega? Ta teden nič posebnega. Počakati moramo razglašanja kandidatnih list, zlasti liste g. Jevtiča, potem bomo šele lahko ustvarili sodbo o položaju.

d Priprave na volitve. Novi kandidati za listo g. Jevtiča se še vedno prijavljajo. Vse kaže, da bo nosilec liste dovolil v vsakem okraju več kandidatov. Borba med posameznimi kandidati, ki si hočejo že vnaprej zagotoviti večino in dobiti zaupanje vodilnih političnih politikov, je ponekod postala že kar ostra. Brez vsakega dvoma pa je, da bodo povsod postavljeni le taki kandidati, ki bodo s svojo preteklostjo dovolj trdno jamčili, da bodo delali za narodno in državno edinstvo, ne pa taki, ki bi bili v službi kakšne bivše stranke.

d Ministri govorijo v radiu. Jugoslovanske radio-postaje prenašajo parkrat na teden govore naših ministrov, ki skušajo vsak za svoj delokrog podati smernice za delo v bodoči parlamentarni dobi. S posebnim poudarkom izjavljajo, da se molijo oni, ki mislijo, da se bodo še kdaj vrnila stare stranke in stari način politike. Tudi v novem parlamentu bodo le taki močje, ki bodo delali strogo v smislu blagopokojnega kralja na podlagi od 6. januarja 1929.

d Iz govora ministra dr. Kojiča. V Kragujevcu je govoril v nedeljo minister pravde dr. Dragutin Kojič. Izrekel je tudi tele zanimive besede: »Samo z iskrenimi, razboritimi razgovori ter sporazumom med raznimi naziranjmi o raznih vprašanjih državnega in narodnega življenja bo mogoče prej razbistiti teren od raznih stvari, ki so nas doslej ovirale, da bi se med seboj dobro videli in dobro spoznali.«

d Glavni volivni odbor je že določil volišča za bodoče volitve in tudi že postavil predsednike posameznim volivnim komisijam. V naši banovini je med predsedniki poleg sodnikov posebno veliko učiteljev.

d Bivši minister Precec, ki je bil prvotno določen za kandidata v Mostarju, ne bo kandidiral. Namesto njega bo kandidiral neki njegov prijatelj.

d Belgrajski trgovci so sklenili kandidirati na Jevtičevi listi finančnega ministra dr. Stojadinovića in predsednika Zveze trgovskih združenj Saviča.

d Ker državni proračun za leto 1935/36 ne bo mogel biti pravočasno sprejet, so kraljevi

d Ranne neugode. Pri padcu si je zlomil nogo 50 letni brezposelni delavec Alojzij Pirc iz Loke pri Trbovljah. — Hudo se je vsekala v roko Jutrišek Ana, žena zidarskega pomočnika iz Gotovelj.

d Pri naganju k maščobi, protina, sladkosti, izboljšuje naravna »Franz-Josefova« grenčica delovanje šolodca in črevesa in trajno pospeši prebavo.

NOVI GROBOVI

d Pomlad že prišla bo, ko tebe na svet' ne bo. V Veliki Nedelji je umrl dekan g. Friderik Horvat. — V Loku je umrl Jože Laurič, posestnik in mizar. — V Pieterjah na Dravskem polju je odšla v večnost 84 letna Terezija Planinšek, mati dveh patrov trapistov v Rajhenburgu in frančiškanskega patra Gabriela v Mariboru. — V Rudnem nad Škofjo Loko je zapustila ta svet Antonija Solar, mati g. prof. Solarja v Škofjih zavodih. — V Savljah pri Ljubljani je odšel po večno plačilo 81 letni Jakob Merhar, mizararski mojster. — V Radečah pri Zidanem mostu so pokopali Marijo Frank, roj. Christof. — V Smihelu pri Novem mestu so dliji v grob Ignacija Medveda, oficila dr. železnice v pokopu. — V Celju je zapel mrtvaški zvon Jožetu Ratajcu, žrkostavcu v Mohorjevi tiskarni. — V Podgorci je mirno v Gospodu zaspala 78 letna Ana Škrbečeva. — V Koritnem pri Majšpergu je umrl Janez Perčuh. — V Slovenskih Konjicah je umrl 78 letni Jožef Stegenšek, posestnik itd. — V Mirni na Dolenjskem je odšel po večno plačilo ravnatelj Trgovske akademije v pokopu dr. Ljudevit Böhm. — V Počenturju pri Litiji je umrl posestnik Nace Vengat. — Na Glincah pri Ljubljani je umrl Jože Medvedšek, absolvirani pravnik. — Pri Veliki Nedelji je odšla v večnost Amalija Ambrož. — V Celju je zapustila solzno dolino Ana Rode, roj. Likovič. — Pri Sv. Juriju pod Kumom je umrl nad tridesetletni »Domoljubov« naročnik Janez Celestina. — V Zgornjih Kosezah nad Moravčami je odšla v večnost 34 letna Leopolda Nakrst. — V Kamni gorici je zapustila solzno dolino 65 letna Marija Bertonec, roj. Stojan, dolgoletna naročnica »Domoljuba«. — V Ljubljani so umrli: poštni zvanilec v p. Andrej Grič, 36 letni invalid Anton Sattler, učiteljica v p. Ana Petrovič, solastnik plesarske tverke Filip Pristov, Ivana Potisek (v Zagorju), šofer in hišnik Kmetičske družbe Emanuel Gobec, višji žel. revident v p. Ivan Cuček, Marija Vilfan, roj. Jaroš, fotografinja Ana Galšek in komisijonar Luka Junc. — Naj počivajo v miru!

RAZNO

d Pri lahijasu sledi na kozarec naravne »Franz-Josefove« grenčice, popite zjutraj in tekoče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

k Radio je danes največja pridobitev moderne tehnike našega stoletja. Vask radioamater, ki želi dobiti kot računalnik potrebne nauke o elektriki in radiotehniki, bo vzel v roke najboljšo slovensko knjigo na tem polju: Radio, katero je spisal pri. Leop. Andree. Knjižica ima 241 strani in 214 slik med besedilom, ki ponazorjuje posamez. poglavja te knjige. Cena nevezani knjigi je 20 Din kartonirani 25 Din, v platno vezani 30 Din. Tudi »Solisti radio« se je obnesel nepričakovano ugodno, postal je najmodernejšo učilo sodobnosti. Vsaka učiteljska knjižnica bi morala imeti to, za učitelstvo važno knjižico. Založila jo je Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

V vsako hišo Domoljuba!

Ko še ni bilo šolske obveznosti

Pred kakimi sto leti še ni bilo v naših krajih splošne šolske obveznosti. Avstriji se pač ni mudilo, da bi Slovence preskrbela izobrazba. Zato pa je naš slovenski narodni škof Slomšek naročil svojim duhovnikom, naj ob nedeljah po sv. maši ali pred, oziroma po večernicah zbirajo mladino k pouku. Škof je sam sestavil potrebne knjige. Tako so se torej naši pradedje od duhovnikov naučili pisati, brati in računati. Za šolsko mladino je Slomšek napisal tudi pravila o lepem vedenju. Oglejmo si nekatera: 1. Jutranja in večerna molitev. 2. Mesečna ali kvarterna sv. spoved in obhajilo. 3. Peti v cerkvi ali iz bukvice moliti, pridigo in krščanski nauk poslušati. 4. Ob delavnih pridno delati, ne besedovati in se izgovarjati. 5. Iz šole ali v šolo fantje in dekleta ločeno, ne se muditi po poti. 6. Ne kaditi, ne prstanov nositi, oblačiti se dostojno. 7. Šolarji in šolarice so si kakor bratje in sestre, med njimi vladaj nedolžnost!

Ne smemo pozabiti, da taka in podobna pravila, dokler so samo na papirju zapisana, oslonejo mrtna črka, ki ne rodi sadov. Tudi ni dovolj, če se starši in vzgojitelji zavedajo, da je treba otroke premišljeno vzgajati. O vzgoji smemo namreč govoriti le tedaj, ko

II. EVHARISTIČNI KONGRES

Disciplina je brezpogojno potrebna! S priveditvijo evharističnega kongresa v Ljubljani prevzemajo prireditelji ogromno odgovornost. Dolga vrsta najpustrejših prireditev ter ogromne množice vernikov, ki bodo za čas kongresa prihajali v Ljubljano, vse to zahteva najpustrejših predukropov in organizacije, ki jo je možno izvršiti le, če vsi člani organizacije od posameznega udeleženca preko številnih odborov in odborov do Glavn. prip. odbora kot ena sama organizacija vzajemno poslujejo. Zato poudarjamo tolikokrat točnost in ekspeditivnost, ki je potrebna s strani posameznih odborov. Pozivi in opozorila, ki jih na tem mestu ter v drugem časopisju izdajamo, naj ne bodo navadne časopisne vesti, temveč morajo služiti kot vodilo za pripravljanje kongresa. Morda se ta ali ona stvar vidi komu odveč ali manj važna ali celo nepravda. Toda v sestavi vseh priprav je važno in z vse dobro voljo zahtevano.

Pripravljanje narodne voščil. I. evharističnemu kongresu v Zagrebu leta 1930 so dale poseben sijaj zlasti številne narodne noše. Tudi na II. evharističnem kongresu v Ljubljani naj bi se zbralo na tisoče narodnih noš. Zato velja, da ob času kongresa ne sme ostati doma niti ena narodna noša in da vsi, ki vam gmotna sredstva kakorkoli dopustijo, nabavijo nove narodne noše. Po zamisli naših arhitektov bodo tvorile narodne noše posebne učinkovite skupine na padinah Stadionu. Imela bodo tedaj na Stadionu najlepše razgledno mesto. Se samo radi tega bo vredno priti v narodnih nošah. A narodne noše morajo biti res pristne po svojem kroju. Glede tega si ogledite modno prilogo zadnje »Mladike«, v slučajnih negotovosti pa se obrnite na Glavn. prip. odbor v Ljubljani ali pa tudi na »Našo Slovo« v Ljubljani, Tyrševa c. 17, ki bo svetovala zlasti glede avb in sklopencev (pasov). — Ker bo treba že tekom aprila prijaviti tudi vse narodne noše, naj županijski prip. odbori živahno delajo na to, da jih iz svojege okoliša zbirajo čim več.

Se enkrat! Oblika mladinske krizali smo že željo, kako naj bi bila obleka mladina za svoj nastop pri evharističnem kongresu. Ponekod se našo željo razume kot pogoj za udeležbo njih mladine na kongresu. To je napačno! Radi obleke ne sme ostati nič eden deklet, niti ena deklica doma! Kjer niso, tam naj mladinske obleke, kakor smo pisali, namreč: dečki temne hlače, belo srajco s položnim ovratnikom, okoli vratu ovratnik rj. (Marjanske) barve; deklice pa belo obleko kot za sv. birmo odoosno prvo sv. obhajilo. Ua-

Za Tebe

je

ustvarila

znanost

SARGIV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

zavest o potrebi in načinu krščanske katoliške vzgoje tudi preide v dejanje. In to brez oklevanja.

ljivo je, da vsi starši ne bodo mogli preskrbeti svojim otrokom take obleke. Zato pa bodo njih otroci, čeprav drugače oblačeni, na kongresu prav tako dobrodošli.

Velikonočne razglednice, ki jih je založil Glavn. prip. odbor za II. evhar. kongres, so že izšle. So to kramo delo umetnika arh. Ivana Pengova, ki bode brez dvoma vzbudila vsakršno pozornost. Trgovci in trafikanti naj jih takoj naročijo pri Glavnemu prip. odboru za II. evhar. kongres v Ljubljani, Mikleničeva c. 7. Cena komada je Din 0.75. Z neke strani se nas opozorili, da je cena previnoka in da se lahko dobijo razglednice druge že za ceno 50 par. Na to moramo sporočiti, da so naše razglednice zares umetniško delo ter izvršene v večbarvnem tisku. Po svoji kakovosti tedaj daleč prekašajo podobno blago raznih tvevk, ki jim gre v prvi vrsti za višek dobiček, pa jim je taj smisel za lepoto. Poleg tega je vsi čisti dobiček ob razprodaji naših razglednic namenjen za stroške Evhar. kongresa in tedaj kupce teh razglednic posredno podpira ova veliko delo, ki ga hočemo opraviti s kongresom. Končno pa bodo razglednice služile kot učinkovita propaganda za udeležbo na ljubljanskem Evhar. kongresu. Pozivamo vso javnost, da letos zahteva za veliko noš samo naše razglednice!

Sestanek rediteljev. V nedeljo dne 24. marca se vrši ob sedmih zjutraj v D-nstvenem domu v Grobljah sestanek rediteljev iz županj: Vodiče, Komenda, Kamnik, Homec, Rova, Dob, Ihan, Domžale, Mengeš, ter iz bližnjih županj moravške dekanije: Moravče, Brdo, Kratnja. Sestanka se udeležijo člani prip. odbora za Evh. kongres iz Ljubljane. Prosimo vse žup. prip. odbore ter župne urade, da zanesljivo odpotujejo na sestanek vse fantje, ki so jih določili za reditelje na Evh. kongresu. — Sestanek je zelo važen!

Župne urade in žup. prip. odbore nejno prosimo, da v marcu izvrše vsa z določilskimi okoliščinami in pozivi naročena dela. Koncem marca bodo namreč prejeli novo pokličnico s obširnimi navodili glede prijave za udeležbo in mesec april bo moral biti vse posvečen samo vprašanju udeležbe. Predvsem naj bi se v marcu zaključile vse denarne zbirke. Pri tem poudarjamo, da dosedanje zbirke še niso prinesle potrebnega uspeha. Zato prosimo, da v marcu še prav posebno poudarjate potrebo denarne prispevanja. Prispevke pa v smislu izdanih navodil sproti odpotšiljate v Ljubljano. — Dalje je najbo potrebno, da vrnete vprašalne pole, ki ste jih prejeli že v februarju za januarne dele.

PO DOMOVINI

Igra (Mošnje)

Doklška Mar. družba slavi letos svojo 35-letnico. Ta jubilej boče proslaviti z igro: »Dve materi« v nedeljo, 24. in na praznik, 25. marca ob 3 pop. v župniški dvorani. Igra je tako lepa, da vam ne bo žal, če si jo ogledate. Zlasti so vabljeni soslednje Mar. družbe. Vstopnina je križ primerna.

Smrtna kosa (Spodnji Log)

Dne 13. marca je zatisnil svoje trudne oči in izročil Vsemogočnemu svojo blago dušo g. Pavel Kobe. Vsi smo ga poznali, vsi smo ga ljubili radi njegove dobrotljivosti. Po mnogem trpljenju, večkrat previden s sv. sakramenti, je odšel trpin. — dolgoletni naročnik »Domoljuba«. — k Bogu po svoje plačilo. Preostali smo sožalje!

Zivovorejska zadruga (Dolnje-Dol)

Preteklo nedeljo je imela živovorejska selekcijska zadruga občni zbor, ki si je nadel zalogo, da se zadruga posivi. Zato bo imel v nedeljo, dne 24. marca ob pol 3 v toli v Dolnem tozadevno predavanje kmetijski referent okrajnega načelnstva. K temu poučnemu predavanju vabimo vse člane in mnoge gospodarske, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Nova igra (Hotedriča)

Vsem obiskovalcem Doma, kjer pride igra dramatični odsek K. A., se obeta za nedeljo, dne 24. marca nekaj posebnega. Igrali bomo igro »Samostanski lovci«. Kdor jebral povest o istim

imenom, ki je svoječasno izhajala v »Slovenec«, ve, da bo to nekaj lepega. Ker je igra pri nas zagledala beli dan, bo to krsna predstava. Vabimo tudi okoličane, ker jo bomo prav radi njih uprizarili popoldne. Začetek ob 3.

Pasijon (Podzemli)

Kot pripravo na evh. kongres v Ljubljani priredi Marijina kongregacija v Podzemlju »Pasijon«. Kristusovo trpljenje v 14. slikah. Pri tej globoko pretresujoči igri nastopi do 60 igralcev. »Pasijon« spremlja močan pevski zbor. Predstave se vrše v nedeljo, dne 31. marca, 7. aprila, 14. aprila ter 22. aprila na velikonočni ponedeljek, vsakikrat ob 3 pop. v župniški dvorani v Podzemlju. Vstopnina seodi po 8 in 5 Din. stojšca po 3 Din. Za šolske otroke bo predstava na veliki petek ob 3 pop. Vstopnina za to predstavo za otroke po 1 Din. To je prva pasijonska igra v Belokrajini. Vhodno vabljeni ne le domačini, ampam tudi iz sosednjih lara! Preskrbite si pravočasno vstopnice, pisane po me na župni urad v Podzemlju. Začetek vsakikrat točno ob 3. Igra se vrši nepretrgoma, brez odmorov in bo trajala dve polni uri. Vabljeni!

Spomenik padlim (Senčur pri Kranju)

Naši bojevniki se živahno gibljejo. Zbirajo se in obujajo spomine na svetovno klanje. Najbolji živo jim vstajajo v mislih ljubljani tovariši, ki se niso več vrnili. Snujejo načrte za spomenik — pozno sicer — pa vendar se ne prepozno. Najprej hočejo ljudi zainteresirati za to plemenito misel. Zato prirede v nedeljo, dne 24. marca 1935, ob 3. popoldne v Senčuru — v laskem domu — pretres-

Pretekli teden je v New Yorku umrlo sloveči ameriški fizik Mihajlo Pupin, ki je po rodu Srb iz Vojvodine. Kot mlad študent je odšel v Ameriko, kjer se je dobro učil ter nato študiral univerzo v New Yorku in v Berlinu. Pupin je velik iznajditelj, ki je s svojimi slovečimi iznajdbami omogočil tak razvoj telefona, kakršnega imamo danes.

ljivo vojno dramo: »A njega ni...« Ljudje naj pridejo v množicah in naj na lastne oči vidijo vse grozote svetovne vojne! Potem bodo kar silili, naj trpin dobe trsten spomenik! Čisti dobiček prisiditve bo prvi prispevek za spomenik, ki naj kras cerkveni trg.

»Slehernik« (Prežiganje pri Litiji)

Kot smo že pred kratkim poročali, priredi dramatski odsek društva Rdečega križa na Prežiganjem prekrasen misterij »Slehernik«. To ni kaka burka, ampak skozinsko verska, duhovna igra, igra smrti, ki bo ganila še tako trdo srce. Društvo bo uprizarilo ta misterij na praznik Mar. Ozne- nja 25. marca po 10. sv. mah. (ob 12) v »Ljudskem domu« na Prežiganjem. Obhajilne in druge pesni, ki spadajo h misteriju, bo prepeval cerkveni pevski zbor. K tej globoki in resni verski igri vabimo brez razlike vse: stare in mlade, domačine in okoličane. Pridite v obilnem številu! Vstopnice si lahko preskrbite v trgovini de Cecco.

Slaba navada (Stara in Nova Oselica)

Predpust je minal in tudi sezona plesov. Le- tobaži predpust smo pri nas prav tekmovali s plesnimi prireditvami po zasebnih hišah, ne po gostilnah, ter smo popili mnogo žganja. Ljudje ku- bajejo doma iz kupljenih snovi žganje. Da bi kak krajaar pridobil, prireajo po nekaterih hišah ples, da žganje razpečajo. Za sedanjí čas to gotovo ni prav primerno, ker se tudi pri nas v precejšnjem številu rubežem oglašajo.

Smrtna kosa (Selca nad Skofjo Loko)

V sredo 13. marca smo pekopali Antonije Solar, po dom. Mark- covo mamo iz Rudna. Dočakala je lepo star- rost 74 let, vendar je bodo vsi močno po- grekali: domači najbolj, ker je bila skrbna in pridna in globoko ver- na, reveži pa prav laško, ker jim je vedno rada pomagala z mno- gim darovi. Na zadnji poti jo je spremlilo 11 duhovnikov in velika množica prijateljev in znancev. Zapušta pet sinov: enega še vedno po- grekajo izra svetovne vojne, eden je profesor-dur- bovnik v Št. Vidu, eden pa duhovnik-nadzornik katoliških šol v Sev. Ameriki. Vsem domačim naše sožalje!

Zahvala. Ob smrti svoje ljubljene matere sem doživel v molitvi bližnjih in daljših rojakov, ki so jo prihajali kropiti, toliko tolažbe, spoznal toliko srčne dobrote in plemenitosti, da smatram za svoje dolžnost, da se vsem zahvalim. Očijte prelope na-

Amerika se oborožuje v zraku! Amerika je sestavila novo nasledovalno letalsko eskadro: Vsako letalo ima dve strojni poski, brezžično postajo in pripravo za metanje bomb

Indijanka vojevalka vpraga na gumljo. Pri nas smo vajeni, da po gumijevih obrokih tečejo avtomobilni in pa — in in tam — kaka kočija ali kolesarji. Kakor pa vidimo na tej sliki, v Indiji teko na gumljo celo tovorni vošovi, katere vlečejo indijski volj.

vaše, ki jih opravljate ob pogrebnih svojih zmanecv
to ne dajte, da kdaj postanejo prazna navada;
ostati morajo zveraj molitev. — Bog bodi vsem
plečnik!
Prof. Jak. Šolar.

Občni zbor (Kamnik)

Pred nekaj tedni je imela Hranilnica in posojilnica na Suti — pod tem imenom so ljudje najbolj poznajo — avtor redni letni občni zbor. Občni zbor pomeni toliko, kakor: »Daj račun o svojem gospodarstvu«. Kakšen bodi ta račun? Še smo v znamenju krize. Kriza pa pomeni dvoje: Denarja ni in zaupanja ni. Denarja na gospodarskem trgu še vedno primanjkuje; zaupanje v zavod pa raste in se množi. To kaže, da se je denarni promet v letu 1934 dvignil skoraj za dva milijona dinarjev. Tudi število novih vlog se je dvignilo. Z zaupanjem je pa, bi rekli, več ko polovica krize ubite. Nezaupanje tiči denar doma in opozarja tatove in vlomilce, naj si izrabijo ugodno priliko v svojo lastno korist. Zaupanje v denarni zavod bo vrnilo denar spet javnemu in gospodarskemu prometu, dvignilo bo kupno in prodajno moč in tako odprlo vire lepšim časom, ki jih že vsi težko čakamo. Naj to zaupanje raste in se krepi, saj je postavljen na trdno in zdravo podlago solidnega zavoda.

Sv. misijon (Šmarje pri Ljubljani)

Po 13. letih bo naša župnija zopet imela sveti misijon. Vrtil se bo istočasno v Šmarju in na Grosupljem od 6. aprila pop. do 14. aprila. Prišli bodo misijonarji-lazaristi; 2 bosta na Grosupljem, 3 pa v Šmarju. Vabila so že razdeljena. Gotovo ne bo družine, ne posameznika, ki se ne bi oklenil te izredne milosti. »Kdor me zadiše, ta našel me bo; kdor pa zakrknjen se zdi mi odmiha, tudi ob smrti me najde težko«. — V bratovščino sv. Društine se je vpisalo 90 družin. — Prosvetno društvo namerava igrati »Pasijon« v širši prireditvi; če bo uspel, se bo igral drugič na Belo nedeljo in potem zopet čez teden.

Novice. (Ambrus.)

Da ne boste mislili, da so pri nas ljudje daleč za deveto deželo, vam napišem nekaj sličic iz tega kraja. Tudi pri nas se je kraljevska igra šah udomaćila. Kar pridite pogledat, kako ga tu igramo. Skoraj vsaka hiša ima šah. Tudi stari ljudje se zasedajo za to igro. Pri g. Vidmarju se zbira cela vrsta igralcev. Šahovnice stoje na mizah, pari igrajo

Za odlično naravno zdravljenje

uporabljajte zdravilni »PLANINKA«-čaj BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je zdravilni »PLANINKA«-čaj BAHOVEC, ki vsebuje preizkušene in dobre zdravilne sestavine, dober regulator za čiščenje. Sest. do dvanajst-tedensko zdravljenje z zdravilnim »PLANINKA«-čajem BAHOVEC deluje izvanredno, in sicer brez strupov, pri vseh sledečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in slabosti, obolenju na

hemoroidih in boleznih jeter. Zdravilni »PLANINKA«-čaj BAHOVEC pospešuje spet.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi »PLANINKA«-čaj BAHOVEC, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v originalnih plombiranih zapojkih po Din 20°, s proizvajalčevim napisom:

APOTEKA Mr. BAHOVEC
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 12

Reg. Sp. br. 369 od 9./II. 1933.

Črna žena.

(Groblje pri Domžalah.)

Pretelko nedeljo je bila v našem Društvenem domu prvič igrana nova narodna igra s petjem: »Črna žena«. Igralci so se vsi zelo dobro odrezali. Tudi režijo in scenarijo je treba pohvaliti. Le dolge odmore med dejanji naj bi drugič vsaj za polovico skrajšali. Zanimanje za to lepo narodno igro je bilo toliko, da so je prišli gledat celo iz več ur oddaljenih krajev. O. Ivan Redenšek iz Domžal, ki je igro priredil za oder, zasluži priznanje!

Smrtna kosa.

(Stari trg pri Ložu.)

Dne 15. marca je v splošni bolnišnici v Ljubljani po dolgi in mučni bolezni za vedno zatisnila oči Katarina Krašovec, p. d. Malnarca iz Starega trga, stara 56 let. Pokojna je bila kršćanska žena, dobra gospodinja in skrbna mati. Da si podaljša še par ur zenskopravnega, je iskala zdravniške pomoči v bolnišnici. Bila je operirana, a je podlegla. Vsi, ki smo jo poznali, se je bomo spominjali v molitvi. Naj v miru počiva blaga žena! — Vsemogočni je poklical k sebi tudi Antona Palčiča iz Puhob. Star je bil 81 let. Bil je dolgoletni naročnik »Domoljuba«. Naj mu bo rahla zemljica domača!

Slovenci v Zagrebu.

(Zagreb.)

V nedeljo, 10. marca smo doživeli pri sv. Roku prijetno presenečenje, ko smo zagledali pred oltarjem svojega prejšnjega duhovnika g. Janeza Hlad-

Gustav Strniša:

VINSKE GORICE

Prvi del.

1.

Stari Petrač stoji na griču pred svojo hišo. Njegova kodeljasta okrogla glava nemirno kima, počevaje, podolgovate sive oči jezno poblikavajo, ko se s krepko levico trka po širokih izbočenih prsih, da kar bobne, med tem ko dviga desnico in kaže svojemu novemu zmancu Jeromu svoj svet ter govori:

»Poglejte! Vse to je moje! Ali nisem res pravi kralj na svoji zemlji? Kamor vam sežejo oči, vidite moj svet! Ponosen sem nanj kakor na najdragocenejši zaklad! Pa kako lepa je ta moja zemlja in rodovitna? Sama masna prst, kakor maslena pogača! Le zarezati je treba vanjo s plugom, vreči pest semena in že zaklije v nji življenje!

Pa tam višje! Ali vidite moje vinograde v lepem stanu in v Bačjem, Poglejte njih zlati obroči! Moj prstan je to, moj najlepši prstan, ki si je v soncu in smaragdnjo žari, da slepi oči! Kako ponosno je moje trsje, kako se vzpenja trta za trto, kako se oklepa kolja in ga skriva pod svojimi širokimi listi! Da, to so moji dragi vinogradi! Lepših ne dobite na vs. m. Dolenjskem! In vino, ki ga to pridela? To ni kisel eviček, ki ekeli za ušesi, same žilne trte imajo jagode debele kakor mlada Jeholka izceja sok slajši kakor sladkor!

Vendarle nisem srečen, ne zadovoljen! Hči Angela me ne posluša! Gluha je za vse moje besede in niti slišati neče o vas! Zaman sem ji trobil, da ste vi ženi kakor ustvarjeni za

njo, da si boljšega izvoljenca sploh ne more želeči! Pretel sem ji in jo svaril, pa je bilo vse bob v steno. Niti odgovorila mi ni in se je naredila kar gluho in mutasto. To me je tako ujezilo, da sem dvignil roko in ji hotel pritisniti zaušnico, pa se je zavzela za njo mati, ki je prav tako trnasta Gorenjka kakor hči!

Premolknil je, pokimal in nadaljeval: »Da, da, samo vi ste prinesli srečo! Bogati ste in ugledni, pa je hči slepa! Da slepa je ta moja hči, tako vam povem! Punica je pač še preneurna in ne zna gledati kakor jaz, ne razumeti kakor mi starejši! Mladina vidi samo za ped pred seboj, a dlje niti zreti ne mara, ker se boji skrbi in izogiblje vsake tegobe, čeprav se jim nihče ne bo izognil!

Petdesetletni Jerom, rdečega zalitega obraza in ves mozoljast ter zavaljene majhne postave, se ziblje na svojih debelih nogah, kima in miri Petrača ter se prisiljeno hripavo snje:

»Potolažite se vendar, Petračev oče! Nič zato! Najino prijateljstvo ostane in nihče ga ne razdere! To je glavno ali ne? Dekleta kar pustite! Zakaj bi jo pa silili, če sama ne mara? Valjivost je nekaj zoprnega in odvratnega! Bom pa še kje drugje potrkal. Nevesto si bom pa že dobil, ni vrag! Denar imam, za med staro šaro tudi še nisem in našel bom že kakšno tako, ki bo všeč mojemu srcu in očem! Obupati pa ne smemo!«

Njegov enozvočen, skoraj pojoči glas je potri in otožen, čeprav ni možakarju prav nič za dekle, pač pa za Petračevo prenošenje.

»Torej za krončar velja kakor sva se domeniha?« vpraša Petrač in se zaskrbjeno ozre v svojega sobesednika, ki se ohlaja po svojih rdečastih gostih lasih in se ozira v dolino.

»I, kajpak da velja! Jerom ne sme besede in je ne bo snedel, toliko me menda že poznate dragi prijatelj, kajne?«

Petrač ga prijazno pogleda in mu smehljaje se kima, ko stopata počasi proti njegovi domačiji, stoječi vrhu griča. Prijazna, zelenkasto preplekana hiša je to, visoka, enonadstropna se ozira v dolino na nizke s slamo krite bajte, ki polegajo po rebrih na nasprotni strani ceste, katera loči grič od ravnine pod njim.

Ze od daleč ju z okna pozdravlja nagel in rožmarin ter vrtni popeljni, ki rasto v ozki gredici pod zadnjim desnim oknom, kjer je kamrica Petračeve Angele, dvajsetletne prijazne deklice temnih oči in las ter vitke kakor so breze, ki na nasprotni strani griča vetajejo v hrib.

Možakarja se živahno pomenkujeta, ko se približata domu, kjer ju pred pragom pozdravi ovca Rebeka, ljubljenska domačica, ki z zvonom za vratom hodi po travniku in po dvoru, se igra o psom Volkom, ali žli v hlevu in bleje.

Ko vstopita, se ozre Jerom takoj okoli, da bi zagledal domačo hčerko. Toda nikjer je ni videti. Prijazno pozdravi gospodinjko, stoječo v kuhinji, ki se vsa rdeča v obraz, kreyka in ponosna suče okoli in vlaga v peč velike hlebe kruha, ki ga je pravkar pripravila.

Petračeva mati je prikupljiva žena, ki jih nima še čez petdeset, doim je njen mož še prekoračil petinšestdeseto leto. V njenem ponaušanju je nekaj močnega, samozavestnega. In to njeno lastnost Petrač ljubi, čeprav rad svoji ženi očita, da je svojeglava in ponosna.

Gospodinja vsadi zadnji hlebec, si obriše roke, zamenja predpasnik in hiti pripravljati mizo za gosta.

nika. Gospod Jože ga je povabil in gospod Janez je rad prišel k svojim, za katere je pred letom dni s tako verno in takim uspehom delal. Gospod Janez je imel pri sv. Roku deseto sv. mašo in popol. dve krščanski nauki s litanijami. Zopet nas je ogled za sv. Roka in za euharistični kongres v Ljubljani. — Isto nedeljo po litanijah je bilo v Slomškovem društvu predavanje o Martinu Luthru in protestantizmu. Gospod predsednik prosvetnega odseka nam je povedal mnogo zanimivosti iz Luthrovega življenja in protestantskega gibanja, ki je prišlo tudi k nam v Slovenijo (Primož Trubar). — V nedeljo, 17. marca smo slišali predavanje o Turkih v naših krajih, na sv. Jožefa dan pa smo imeli skriptično predavanje o svetovnih euharističnih kongresih.

Zadružni občni zbor. (Smartno pri Litiji.)

Zelo poučen je bil letošnji občni zbor, zlasti ko se je zadnje čase slišalo toliko laži in naravnost neumnih trditve. Prepričali smo se, da zadruga deluje in stoji tako ugodno kot še nikoli. Ta dan se je zupanje v našo zadrugo podvojilo. V razgovor so posegali navzočni člani in povedali marsikaj zanimivega. V veliko zadovoljstvo navzočih je potekel ta občni zbor. Popoldne pa so dvorano napolnile gospodinjice — žene in dekleta. Predaval je dr. Milavec iz Ljubljane. Njegovo predavanje je vse navzočnim navdušilo in jih potrdilo v zadrugaži zvestosti, tako, da so se veselili in zadovoljni obratno vračali na svoje domove, s trdnim sklepom, da bodo v polni meri izpolnjevali dolžnosti, katere zadruga pričakuje od svojih članov. — Kmet-zadružnik.

Smrtna kosa. (Št. Gotard.)

Marsiki zvonovi so letos prvič zvonili in zaznanjali, da je umrl v Ljubljani nekdanji tukajšnji g. župnik Ivan Vrhnjak. Starejši može in žene imajo pokojnega gospoda še v lepem spominu. G. Vrhnjak ima kot zgodovinar za tukajšajo župnijo veliko zaslug. Stal je na čelu župnije od leta 1900. Na koncu je opisal tudi svoje delo. Končal je: Umrl je dne... Naj počiva v miru! Vsemogočni naj izpolni njegovo željo! — Spanovo hišo v Hrašniku je zadel velik udarec. Umrla je mati Jera Novak, stara 59 let. Bila je 38

let pri hiši, mati devetih otrok, a nikdar trdnega zdravlja. Vse težave je vdano prenašala kot žena, ki živi iz vere. Več let je opravljala pobožnost prvih petkov in zato je bila deležna milosti sv. obhajila tudi nekaj dni pred smrtjo. Presveto Srce Jezusovo ji nakloni večno plačilo, družini pa naše sožalje!

Razno.

(Nova Oselica.)

V nedeljo, 17. marca je umrl »stari Grad« Andrej Jezeršek. Dolgo let je z orglami pomagal hvaliti Boga. Naj mu tudi to Bog vračuna v dobro. Domači njegovi naj vedo, da gotovo še gleda Boga. Pogreb je bil na praznik sv. Jožefa. Naj počiva v miru! — Tri mrtvice imamo letos. Eden je umrl 17. januarja, drugi 17. februarja, tretji 17. marca; stari so bili 77, 67 in 87 let. Zelo zanimivo! — Naše prosvetno društvo se bo spoznalo na dan Marijinega oznanjenja ob dveh v Domu Marije in naših mater. Mladina hoče ta »Materinski dan« narediti res lep. — Na solnčnih straneh je kopno, v »osojah« pa je še vedno nad pol metra snega. Sv. Jakob ga bo že vzel.

Iz dolejskih Benetk. (Kostanjevica.)

V nedeljo, 10. marca je bilo na kostanjevski občinski seji kar malo vroče. Loka, ta dela sive lase na vse strani. Ta nesrečna »larovska Loka«, ki jo je župnik že čez 150 let mirno užival, sedaj bi mu jo pa veliki »dobrotniki« naroda hoteli vzeti. Prav od le loka pa odvisi tudi obstoj fare, zato je razumljivo, da je nastalo radi tega veliko razburjenje. Se fare naj nam zapravijo, so se jezili ljudje, in še sodnjo, potem bo Kostanjevica lahko vso svojo slavno zgodovino poslala po Krki doli na jug! Pravijo, da so sedaj pripravljani dati za »koko« nadomestilo drugod. — Pomlad je prišla. V Klancu pod Siho, v vinogradu je februarja pognal hrast in je bila te dni vtregana zelena vejica s popolnoma razvitimi listi.

Razno.

(Dobrnjak.)

Minuli teden smo imeli duhovne vaje za moče, ki so bile nad vse pričakovane dobro obiskane. Vsak dan sta bila dva govora. Govorila sta domača gospoda ter gg. dekana iz Trebnjega in Žužemberka. Govori so imeli naslov: Resnica nas osvobodi. Govori so bili iskreni, prepričevalni ter globoko zamišljeni, da smo jih z velikim zanimanjem poslušali. Bog daj, da bi duhovne vaje obrodile stoteri sad! Vsem gospodom govornikom iskrena za-

hvala za njih trud! — Dne 5. marca je bila pri nas vodopravna komisija, ki je ogledovala, kako bi se dala odpeljati voda s polja ob času povodnj, ki tudi pri nas napravi »Benetke« pa prazen želodec.

Strupene kače. (Sv. Helena.)

V petek popoldne je nenadoma naletel upokoje-ni šolski upravitelj g. Kornelij Iglič na svojem vsakdanjem sprehodu po Ajdovščini nad Dolom na iz-vaaredno veliko modraso, ki se je mirno solahil. Modrasa je bil dolg do 80 cm in debel v premeru do 3 cm. G. Iglič, star in preizkušen gadij lovec, mu je kratkoma napovedal aretacijo, pritisnil s svojo sprehodno palico modrasovo glavo k tlom, z levo roko pa strašno sikajočega strupenca previdno pri-jel za konico repa in ga naglih korakov odnesel v bližnjo vas Kamnico, opozoril mladino na prelo-nevernost na Ajdovščini. Kamničani so s strahom ogledovali in občudovali modraso-orjaka, a ga kma-lu nato po prelem sodu obsodili na smrt z ohgla-ljenjem. Matjažev Felče mu je s svojo motiko odbil strupeno glavo. Ajdovščina je hribovje skoro brez skalovja in vsehprej poraščeno z borovničevjem. Tu je v poletju vse polno otrok in ubogih ženic, ki pridno nabirajo borovnice. Tako zgodnjega mo-drasa pa v teh hribih ne pomajajo niti stari ljudje.

»BOGOLJUB«

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakro-tisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

Listnica uredništva. Nekaj zelo lepih dopisov smo prejeli, pa so morali iti v koš, ker se bra-pogojno držimo načela, da neopisanih dopisov ne priobčujemo. Psemic za »materinski dan« smo prejeli celo vrsto. Vseh žaličkov ne moremo ob-javiti. Nekatere tudi niso zrele za tisk.

Pravni nasveti: Vedno več je vpraševalcev. Pa neustrajni so; vsak bi rad odgovor takoj. Nemogoče! Vsaj par tednov mora vsakdo čakati, ker se rari-namo po pravilo: Kdor preje pride, preje meje. Se to: Pravnih nasvetov ne daje urednik, ampak strokovnjaki, ki jih pa, žal, nimamo vedno pri roki. Zato prosimo potrpljenja.

Zunaj se počasi večeri. Zarja se razkošno začne sprošča bez polje in les. Daljni vinogradi sijejo. Vinske gorice lesketajo kakor nežno blesteče monštrance s smaragdji, sogajoče visoko pod božje nebo.

Bele cerkvice po gričih drhte v rdečem blisku, strehe se spajajo z odovitom zarje v slepeče iskre, konice zvonikov migljajo ka-kor drobne zvezde in se zabadajo v nebo, ho-tet se vtopiti v prosojnih rubinastih valovih.

Iz zvonikov se oglašajo večerni pozdravi Ma-riji. Zvonenje odmeva čez plan in dol, se od-bija med drevjem in valovi dalje.

Vsa priroda se zanašena drami iz trenut-ne tišine. Bilje in cvetje podhrteva v večernem vetru, ki lahko poljubuje tropetajoče tiste in se sprošča preko planjave.

Zidanice in hrami se sramežljivo skrivajo med trjem toneci v zelenju, ki se staplja s po-slednjim odsevom dneva in zamamlja pogled, kjor se v mavričnih odtenkih spaja dan z noč-jo, nebes z zemljo.

Petrač trdo sede za mizo. Pri njem je vse krepko, mrko, žuljavo. Le njegova beseda je šibka. Kadar se starec ujezi ali razneži, govori jokavo in zadirčno, le mehko in nežno ne more besediti.

Na Petrač sedi tam in se rokuje s tujcem ter mu napiva:

»Blagor ste prinesli v našo vas in ne bom vas pozabil! Naše beraško selo ste dvignili in ga rešili propasti! Vi ste prvi, ki je prišel k nam in nas seznanil z zunanjim svetom. Prvi ste pričeli nakupovati naše prideleke in jih pošiljati okoli. Res pravi trgovec ste, ki se ne boji, temveč pogumno kupčuje in je priprav-ljen tudi kaj žrtvovati. Takoj ste prevzeli naš les in so niste hali stroškov, čeprav je želez-

nica zelo oddaljena. Da, pri vas ne zaslužimo samo mi, kar nas je gruntarjev, temveč tudi suhenjci, najbolj zamikani kufarji, saj po-magajo čakati les in ga prevažati, da lažje žive!»

Jerom se smeje, da se mu trese šiljasti obradek. Drobne zelene oči mu kar trgajo sol-ze, ki si jih hiti brišat z belim robcem, kakor bi se bil jokal samega ginjenja. Mož je tihek, da malo takih. Ko je prišel v vas, je takoj ve-del, kje je treba pograbit konja za grivo, da bo zletel v drnec. Kmetje so bili veseli in za-dovoljni, da je prišel. Zaupali so mu, saj je govoril kakor bi iz buker bral. Da, prav takega človeka so si želeli, spretnega, dobrega kupca in pa prijaznega, da bi se dalo z njim kaj pone-niti. Pred Jeronom je že poskušal svojo srečo neki domačin, ki ni bil petičen. Pa ga niso bili prav nič veseli in niso mu zaupali, čeprav jim je zatrjeval, da ne morejo kaj izgubiti, če mu zaupajo blago samo za kratek čas, da ga nakupovalci plačajo. Kar zavrnilo so ga, češ, da je siromak, ki nima kje kaj vzeti in mu zato ne morejo nič zaupati.

Tudi Jerom ni imel premoženja. Le s svojo agovornostjo je upal vse doseči. In ni se varal. Čeprav je prišel revnejši kakor zadnji bajtar, ni kmetom tega pokazal, niti jim priznal, tem-več se je hvalil s svojim bogastvom, se šopiril pred njimi in z zadnjim denarjem plačal nekaj litrov vina, ko je podpisal z vaščani prve kupne pogodbe. Seveda je kmalu dobil denar za pro-dano blago in plačal kmete ter spravil svoj dobiček, ki se mu je hitro množil.

La ko se je prišel v vasi ženiti, si je mar-sikdo želel, da bi vprašal za njegovo hčerko, čeprav je bil že nad petdeset in nič kaj pri-kupljive zunanosti. Toda v vasi je bila etiska

in denarnika so gledali kakor kako višje bitje.

Starejši fantje Jeroma niso mogli, zlasti tisti ne, ki so kdaj že kaj pogledali v svet. Ta-koj se jim je vse njegovo delovanje videlo preveč bahavo. S svojim obnašanjem jim je vzbudil nezaupanje, dočim je starce laže pre-slepil, ker niso imeli nobenega pojma o duha časa.

In marsikdo je kmalu spoznal, da Jerom vaščane samo izkorišča, da je znal zgrabit pravo prido in jih zapeljal, da so podpisali pogodbe, ki so bile kar sramotne, saj jim je strojil kožo na živem telesu.

Jerom je vedno poudarjal, da je železnica zelo oddaljena, da stane prevoz in se nabirajo drugi stroški, toda uvideven človek je iz tega lahko sklepal, da se hoče nekako oprati pred vaščani in menda tudi pred svojo vestjo. Sicer se pa ni mnogo brigal za besedičanja, ki so krožila po selu. Ko je zabogatel, mu je bilo malo mar, če ga je kdo ljubil ali ne.

Vaščani so pač imeli do njega spoštovanje. Kupčeval je še nadalje. Vsak mu je rad dal blago, čeprav pod ceno, saj je zato vse takoj plačal in to je največ veljalo.

Jerom použije suho klobaso in izpije dva kozarca vina. Nič mu kaj ne diši, vaje je po-ved ostati zmagovalec, a tu ga je osramotila Angela, ta kmetiška punčara ter zavrnila nje-govo roko!

Kmalu vstane in se odpravlja. Petrač ga pospremi. Počasi stopata po grebenu in zav-jeta proti dolini. Pri starem križu se ustavita. Visoka senca sije na vse strani in jo objema. Mehka mesečina se razliva na skoli. Zvezde prijazno migljajo.

Povsod je razlita tiha otožnost, ki drami v duši čuvstvo osamelosti, v kateri se poraja

B.-ski:

Ob dvajsetletnici svetovne morije

(Nadaljevanje)

Dne 27. maja 1915 je prišla v naše taborniške novice, da je Italija napovedala Avstriji vojno. — Zadnji dan maja 1915 sem prejel prvo dopisnico od svoje žene iz Boh. Bistrice. — Še to naj povem, da sva bila tisti čas z Blaznikom precej »nobe«, zakaj pristevala sva se za 70 mesečnih kopej med redne naročnike v Tomsku izhajajočega dnevnika »Sibirskaja Žizne« (Sibirsko življenje). — Na ruskih železnica se v tistem času vozili otroci do 5 let brezplačno. Otroci stari pet do deset let so plačali četrtino, ravnotako profesorji in učitelji. Zadnji so imeli, ako so potovali v učne svrhe, do 50 km celo brezplačno vozovnico.

V ruskem časopisju čitam, da je zunanji minister Sazonov obljubil Srbiji, da dobi po končani vojni nekaj lepih pristanišč v Dalmaciji in po afrikutev z vsemu pravoslavni Slovani na jugu. Povojno zedinjenje Slovencev in Hrvatov s Srbi v eno državo je bilo torej res popolnoma prestopljivo in se je izvršilo svobodno med svobodnimi narodi.

In še to naj povem: Neki večer smo se pogovarjali z našo »belletheusko« gospodinjjo o rusko-japonski vojni in o raznih proglasih carske vlade, ki je obetala tlačnemu ruskomu narodu (po potrebi) državljansko svobodo, zemljo in popolno enakopravnost. Pa veste, kaj je rekla na vse to preprosta sibirskaja ženska? Vekliknila je: »Čarjev manifest mrtvim da svobodo, živim pa arest.«

Dne 8. junija 1915 smo zapustili Krutejlag in odšli v smeri proti okrajnemu mestu, proti Kajnsku. Ko smo prevozili 27 vrst, smo se ustavili v vasi Ovčino. Steje 115 domov. Na fronto je odšlo iz te vasi še nad 200 moči in fantov. Nekdo mi je povedal, da je sedem kilometrov od sela Ovčino vas Vladeševka, kjer so naseljeni sami Švedi. Ruščino govore slabo. Njih dedje o bili nekdanji švedski kozaki. V Vladeševki sva prenočila z Blaznikom pri nekem trgovcu. Legla sva v sobici na veliko peč, kar na prvi pogled ni bilo napaka. Pozneje pa nista imela miru, zakaj topot nama je bilo oprava z novo vrsto človeških »zajedavcev«. Blaznik in tudi meni sicer živalce v ušesa niso mogli, ker sva si vse odprto previdno zamašila z »vat«. Zato pa so nama, kakor hitro se je sobica pogreznila v temo, po stopu

manevrirajoči veliki šurki kakor sestreljeni aeroplani padali na usta in blizu in daljno okoli, da je bilo spati res nemogoče. In še to so spominjam, da je Blaznišek v polnu, ko še ni dobro vedel, kje je, prav resno, a seveda brez uspeha pozval šurke na dostojno vedenje, rekoč: »Hodem, da imate do mene oziroma.«

Drugi dan smo nadaljevali z vožnjo in s pešhojo in smo se znašli v dveh urah v vasi Sekti, nato čez eno uro v selu Filadka ob železniški progi in končno smo se ustavili pred občinskim poslopjem v Ikolasku. Do postaje Culimskaja, ki je bila topot naš najbližji cilj, je po suhem še 8 km, čez vodo pa 3 km. Blizu železniške postaje je Culimskaje jezero, ki ima radi raznih tam rastočih rastlin, tako rumeno vodo, da so ji naši fantje rekli čaj.

Ob 10 zvečer smo zasedli železniške voze in se odpravili proti Kajnsku, a naslednji dan okrog 10 zjutraj smo privozili na železniško postajo ravnokar imenovanega mesta. Čakali smo pred vojaškim poslopjem ves dan. Proti večeru smo šele dobili vsak nekaj toplega in funt kruha.

Na večer so nas peljali v klavnico. To je bil velik, a precej slabo ograjen prostor zunaj Kajnska, kjer so zbirali in krali živino za mestne prebivalce, pa tudi za armado. V ograjenem prostoru sem videl malo leseno poslopje, kamor seveda nisem smel. Tam je bila nekaka uprava klavnice. Na velikem dvorišču sem opazil več podrtih staj in velik kup slabih dil in tramov.

Prvi večer je večina ujetnikov legla kar po umazanem dvorišču, kjer se je vsake trave držal živalski odpadki. Jaz sem se spravil na neko dilo v kotu male podrtje staje.

Drugi dan so si ujetniki — mislim, da nas je bilo okrog 500 — začeli sestavljati razna zavetišča iz hlodov in dil, pa tudi iz velike slame, ki je rasla zunaj klavnice na motirnatih stapi. Že prvi večer sem slutil, da nam v Kajnsku ne bo posebnost dobro.

V kajnski klavnici

Kajnsk ima okrog 6000 prebivalcev, med njimi več kot 500 židov. V mestu sta dve pravoslavni cerkvi, ena katoliška hiša božja in en judovski tempelj. Nравstvenost meščanstva je pod ničlo. Katoliški župnik mi je povedal, da je v nasretnem Kajnsku do 75 odstotkov spolno bolnih in da se »ponaša« mesto s 17 javnimi hišami. Žid Winterstein pa mi je zatrdil, da so v Kajnsku tako moški kakor ženske in sicer tudi iz »boljših« družin počasi napredaj. Celu med šolskimi otroci so nedolžni zelo redki. Sam sem videl čez ograjo

taboriška komaj desetletno dekletce, ki se je vedlo in vpraševalo tako, kot tisto izgubljeno šenske reva v tržaknem starem mestu ob rdečem svitu nočnih leščerb. Nekega dne so praznovali tudi v Sibiriji rojstni dan ali god glavnega poveljnika ruske armade, velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. V pravoslavnem božjem hramu se je vršila svečana božja služba in po mestu so plapotala trobojnice. Nesrečna mladina pa se je zbirala okrog tistih pogubonosnih hiš.

Kajnsk in okolica sta zelo motirnatna. V mestu je tudi kaznilnica s pristilno železnico, ki dajeja itak mračnemu mestu še bolj mračno lice.

Vabirili smo se torej v Kajnsku in sicer na velikem dvorišču okrog klavnice, ki ji pravijo Rusi »bojnjak«. Naši vojaki so si napravili 25 večjih in manjših »hišic« iz vej, plotov, iz kosov desek, iz zemlje, iz slame in še sam ne vem iz česa še. Vse jim je prav prišlo, da so le mogli pod skromno streho, ki jih je varovala dnevne vročine in nočne hladu. Nekateri so zvečer zavzeli mesta za ležišče prav tam, kjer so židovski mesarji po dnevi krali živino.

Vsakihi 24 ur smo šli v skoraj pol ure oddaljeno vojašnico po »skromen obed«. Za zajtrk in večerjo nismo dobili ničesar. Zadovoljiti smo se morali s »ponižnim« čajkom in kosčkom kruha. Kdor je imel kopejke v žepu, je še kako rnil naprej, kdor pa je bil brez denarja, mu je bilo v kajnski klavnici resnično hudo.

Omenil sem že, da so v obširnem klavničnem dvorišču zbirali živino za potrebe mesta, kakor tudi za armado. Do 100 krav so zaklali nekateri dan in odpotali meso na določeno mesto. Na vsak način naj omenim, da nam način klanja, kakor so ga proizvajali židje, ni bil prav nič všeč. Eden prime kravo za rogova in ji z vso silo zavije vrat. Žival pada na tla, klavce-jud pa jo z dolgim nožem zareže v vrat. Kravica vstaja in pada, hropi in mlo pogleduje. Jud gre z nožem v srčno smer, odtrga kos pljuč in jih vrže v stran. Tako vražo imajo. Podobnega nečloveškega mučenja, kakor v kajnski klavnici, nisem videl ne prej ne pozneje.

Skoraj bi pozabil povedati, da je pred zakoljem pregledal živino poseben živnozdravnik. Pa se mi vidi, da ni vzel svoje službe preveč za res. Toploner n. pr., ki bi moral tičati v črevesu, je visel običajno na repu in tako izpirčeval le bolj zračno toploto in ne one, v živalskem telesu.

ALI STE ŽE PLAČALI NAROČNINO ZA »DOMOLJUB«?

Pred hišo je postal.

Skrozi okno je videl sij petrolejke. Tiho je pristopil in se zagledal v sobo. Rad je tako večkrat gledal v svojo hišo in užival veselo zadovoljenje, ker je bil ta dom njegov, saj je bil tako ponosen na vse kar je imel in kar nekam otroška je bila njegova ljubezen do doma, to pa le, ker je bila tako resnična in odkritosrčna.

Opazil je v sobi Angelo.

Zdaj, ki je vedel, da ga ne vidi, jo je ogledoval. Da, rad je imel to svojo edinko in bal se je za njo. Prav zato jo je hotel bogato omožiti, da bi bila še premožnejša, čeprav je bil najbogatejši grunstar v vasi. »Denarja in zemlje ni nikoli preveč, pač pa vedno premalo!« je večkrat poudarjal.

Pa mu je zdaj hči oporekla, ta trma mu je stopila na prste in se neče vdati. Jezil se je in se še jezi, da v hipni razburjenosti jo je skoraj udaril. Če pi mirno preudari, mu vendar skoro ugaja, da ni Angela meviasta, da ima nekaj samoniklega in svojstvenega in da pokaže lastno voljo, čeprav ga sicer vedno rada sluša in vse stori, kar ji ukaže.

Toda ljubezen je pač nekaj drugega! V ljubezni se ne more ukazovati, če srce ne more ljubiti, mu ne mores zapovedati, naj ljubi!

In spomnil se je, da je bil sam prav tak. Le to svojo Gorenjko je hotel za ženo, to svojo Mico, ki jo je našel v mestu, kjer je bil na orožnih vajah. Bila je samo siromašna deklica, a ponosna in z vojakom niti govoriti ni hotela, dokler ni zvedela, kaj je z njim in da namerava resno. Ej, kako sta mu branila starša, pa ni nič pomagalo. Ljubezen je ukazovala, srce je hotelo. In ljubav je zmagała.

(Dolge prihodnjice.)

nežna sanjavnost in slutaja podtalnega globlje-ga življenja.

Obraz Križanega drhti in svedljava kakor živ, sijoča bledica ga ovija v bolestno zamišljenost in globoko vdanost prelivajočo se v muč-nu čuvstvo trpečega.

Moža se živahno pomenkujeta. Petrač stoji razkoračen, dvigne včasih svojo težko roko in zamahne z njo v praznino, kakor bi bil hotel presekati nekaj nevidnega pred seboj, nekaj česar ni videl temveč slutil in česar se je želel znebiti. Skrbelo ga je pač, če bo Jerom še ostal z nebiti. Ojemalec, a kmalu je spoznal, da si bosta tudi nadalje prijatelja.

Jerom se počasi posavlja, stisne še enkrat Petračovo roko in se previdno jame spuščati po položni vzpetini v dolino:

»Pa lahko noč! Kmalu se spet vidiva!«

»Lahko noč, gospod Jerom, nikar kaj ne zamerite! Saj veste, kaj so babe, ki se nikoli prav ne znajdejo! Jaz za svojo osebo sem in ostam vedno le za vas in z vami!«

Odhajajoč se hripavo zasmije, zamahne z roko in vtone v dolino.

Petráč postane še nekaj časa, se ozre, stopi proti križu, sname klobuk in zmrmra kratko molitvico.

Vedno kadar hodi tudi, pozdravi Križanega, kateremu je postavil že njegov ded ta križ, ker ga je prav na tem mestu zatela strela in omamila, ko je s konji in vozom od druge strani prišel iz mlina. Nič se mu ni zgodilo, konj se je pa preplašil in se z vozom vrnil sam domov.

In to znamenje je postalo nekaka hišna najnost, od družine. Vsi so skrbeli zanj, pazili, da je pri križu o praznikih gorela lučka in ga večkrat okitili s cvetjem

Mesec se je trenutno skril za oblake. Petrač in križ sta vtoneja v temi. Za daljnimi gorami je zagrmelo, da se je stavec ozrl in se pokrži:

»Treska in hudega vremena, na svaruj o Gospod!«

Pomislil je na vinograde, na polja. Tod je že večkrat kar čez noč prihrumela toča ali se razdijala vihra. Te nizke gorice niso bile zavaruwane od snežnikov kakor gorenjska polja. Same so se dvigale v nebo in prosile Boga naj jih ščiti naj se usmili vinogradnikov, ki jih obdelujejo s trdom in znojem.

Petráč je postal v temi. Z napol odprtimi očmi je hotel prodreti mračno in videti nekam daleč. Pa je strmel v prazno temo.

»Kako beden je človek in kako slaboten!« je šepnil ozirajoč se v nebo, kjer se je luna počasi trgala iz oblačne sence in spet zasijala.

Da, da, je nadaljeval svoje misli. Tudi on je že večkrat zašel in se ni znašel. Včasih je že pozno spoznal, da se je motil in vračal se je osramočen. Bil je preveč zaupljiv in pošten, a ko se je zavedel in spoznal, da se je zaupal človeka, ki ga izkorišča ali se iz njega norčuje, ga je takoj minilo vsako prijateljsko čuvstvo in marsikdo, ki je bil njegov najboljši prijatelj, je postal čez noč njegov sovražnik.

Ta njegova dobra in vendar tudi škodljiva čud je pač razodevala poštenega in pravičnega ter do skrajnosti odkritosrčnega Dolenjca.

Petráč zakoraka počasi domov. Nič se mu ne mudi. Tu in tam se še ustavi, kakor bi si želel ogledati svoje plodne njive in se povese-liti nad svojim žitom, ki ga je bil vedno vesel ter je gredje gladil klasje kakor bi božal zlato-lase glavice.

Današnja sovjetska Rusija

(Nadaljevanje.)

Te obupne stanovanjske razmere tudi nujno tirajo moža, ženo in otroka iz neznoznega stanovanja v neštete klube in lokale raznih organizacij. To je pa ravno namen boljševiškega komunizma, ker hoče na ta način čim prej ubiti rodbino in ustvariti — kolektivnega človeka. Zato posvečajo boljševiki tudi mnogo več pozornosti nego delavskim stanovanjem ustvarjanju razkošnih in udobnih domov raznih organizacij, kjer vrvi živahnije življenje nego kjerkoli na svetu. Za delavska stanovanja je storil evropski kapitalizem mnogo več nego ruska proletarska diktatura, kar je tudi razumljivo, kajti komunizem hoče ravno razdreti rodbinsko ter ustvariti delavno skupnost, kolektivnega človeka, ki ga pa mora vzgajati najuspešnejše tako, da ga potegne od domačega ognjišča, kjer samostojno misli, v klub in društveni lokal. Zato tudi grade za organizacije razkošne palače, medtem ko poginjajo rodbine v smrdljivih kletih. Res je, da so te palače delavska last, toda vsa človeška narava se do dna duše upira takemu življenju, ki ga izpreminja v topo čredo.

Ustvaritvi kolektivnega človeka je bila namenjena dolgo časa tudi gradnja novih stanovanj, ki je pospeševala zlasti zidanje velikih stanovanjskih kasaren za 500—8000 oseb. To so bile tako zvane »hišne komunice« in »komunalne hiše«. V prvih (te so snovali tudi v starih hišah) se je združilo večje število posameznikov in rodbin v eno samo skupno gospodinjstvo, kjer so uredili posebne prostore za otroke in »socializirali« tudi vse svoj zasluzek, a druge so zgrajene na zadružni osnovi brez socializacije zasluzka. V taki »komunalni hiši« ima vsak odrasli prebivalec prav majhno sobico, kjer spi, za vse drugo so pa prirejani veliki skupni prostori (obednice, čitalnice, igralnice, klubski prostori, sobe za otroke itd.). Zidali so jih zlasti v novih mestih, a ker se iz razumljivih razlogov niso obnesle — rodbina je raje iskala lastno stanovanje, čeprav se tako nezadostno — so jih v zadnjem času nekoliko zavrli. Seveda pa misli na kolektivno domače življenje nikakor niso opustili, temveč ga še slej ko prej pospešujejo. Dotim se je l. 1923. prehranjevalo v takih skupnih krmilščih žele 55.000 oseb na dan, je pa jedlo tako l. 1932. baje že 42,2% vsega mestnega prebivalstva. Ustanovili so posebno družbo (»narpit« = Narodnoje pitanje), ki ima nalogo, da na ta način sama skupno pita 75% vsega industrijskega delavstva, 50% njihovih družinskih članov in 35% vseh nameštencev.

Razen teh stanovanjskih kasaren, ki naj ustvarjajo kolektivnega človeka, ker je tega mnogo lažje obvladovati nego samostojnega, pa grade zadnje čase tudi manjše stavbe le za par družin, toda vanje prihajajo seveda predvsem vodilnejši strankarji. Najemnina je nizka in preračunana tako, da tvori za delavca 7 do 8% njegovega zasluzka (55—132 kopejk za 1 km² l. 1932.).

Kakšno stališče zavzema v tem mehaniziranim življenju otrok, je že iz Jolej povedanega jasno. Po komunističnem naziranju je otrok last družbe (države in stranke), zato je njegov ideal, odtegniti ga čim prej vplivu staršev ter ga vzgojiti v državnih savodih. K sreči boljševiki nimajo dovolj denarja, da bi ta svoj cilj tudi izvedli, zato so za enkrat tudi še ohranili registriran zakon. Starši v našem smislu za boljševiško pojmovanje ne obstajajo, temveč so le še hranitelji otrok in odgovorni za njih telesno uspevanje, pravice do njih pa nimajo nobene. Zato tudi vse boljševiške ustanove smoteno uničujejo veljavo staršev napram otrokom in za klobuto, ki jo otrok dobi, so lahko starši zaprti. Nedoročen otrok lahko starše toži in bo oblast tudi vedno potegnala z njim, zlasti če kaže otrok bolj komunistično naziranje nego starši. Dogodili so se strašni slučaji, da so nedoročni otroci zahtevali v listih smrtno obsodbo svojih staršev in boljševiki so jih proslavljali za junake.

Stranka si hoče za vsako ceno osvojiti otrokovo dušo, kakor hitro prideta k zavesti, saj je otrok njena last. To prihaja do izraza že ob otrokovem rojstvu. Ker človekova narava ljubi zunanje slovesnosti, so si tudi boljševiki izmislili razne slovesne obrede, ki naj nadomestijo cerkvene. Tako so uvedli tudi namesto krščanske krsta ter židovskega v muslimanskega obrezovalnega posebno ceremonijo, pri kateri dobi novorojenček ime. Starši prinesejo otroka v strankin lokal in tam mu da strankin tajnik med posebnimi obredi ime, ki ga večkrat določi obratni svet tovarno. Seveda se izogibljejo imen krščanskih svetnikov in imenujejo jih po novih boljševiških bogovih. Taka imena za dečke so: Spartak, Červonec, Tekstil, Dinamo itd., za deklice pa: Revolucija, Konstitucija, Komuna, Oktjabrina i. dr. Posebne ceremonije so si izmislili tudi za boljševiške poroke, pogrebe itd., vse z namenom, da zaduše v kolektivnem človeku vsako potrebo po cerkvi in duhovniku ter zadostijo vendarle tudi njegovi želji po pestrih izprehembah, da bi se v kolektivu preveč ne dolgočasil. Sli so v najmanjši podrobnosti (za večino vseh teh ukrepov je dal pobudo Trocki) in zaželi n. pr. celo boj proti obhajanju godov, češ, da je to protirevolucionarno, odpravili so stare ter uvedli nove pozdrave, izdali celo povodenj dekretov za izkoreninjenje starih običajev itd. Skratka: hočejo predrugačiti prav vse mišljenje in čustvovanje množic ter njih okus, izpremeniti ves način življenja, zatreti vse tisoletne tradicije in izbrisati vse, kar bi še spominjalo na krščanstvo. Pri tem so izvršili tu in tam tudi kak dober posel in n. pr. jako omejili dotlej pri Rusih tako razširjeno paovanje.

Ko otrok, ki je sploh ostal pri starših, komaj dobro shodi, da skušajo že utakniti v že spredaj opisane strankine organizacije ter izročiti raznim državnim vzgojalščem, da ustvarijo iz njih čim strastnejše komuniste brez sledov kakšnega verskega čustva, saj otroci krščanstva in nekomunistične družabne ureditve niti ne poznajo več. Pri vzgojalščih sodelujejo najrazličnejše organizacije, le starši nimajo nanje nobenega vpliva in zborovanja staršev smejo razpravljati le o telesni preskrbi otrok. Vse je preračunano na to, da se čim bolj ubije veljava staršev in otroke se naravnost vzgaja k nesramni predrznosti napram njim.

Boljševiški »zakon« je seveda moral roditi mase otrok, ki svojih staršev sploh niso nikoli poznali. Ker prva porevolucijska leta za te sploh ni bilo nič preskrbljeno, so se potepali po ulicah ter kradli in prosjčili. Za časa velike lakote l. 1922. so se tem množicam pridružile še nove iz stradalotnega ozemlja ter otroci beguncev iz vojnega ozemlja in tako se je sovjetska Rusija naenkrat znašla pred ogromno maso 8—10 milijonov mladostnikov, ki so telesno in duševno popolnoma propadli. Predstavljaljo pravo narodno nesrečo, kajti združevali so se v velike, dobro organizirane tolpe, ki so ogrožale življenje in imetje celih vasi in mestnih delov. Njih uravni propad je bil nepopisen. Sovjetske oblasti so jim morale napovedati pravo vojno, obenem so pa ustanovljale zanje posebno zavetišča, toda njih upravitelji so denar zanje navadno poneverjali in zapili, zavetišča pa puščali v takem stanju, da ni v njih nihče vzdržal. Šele leta 1924. so izvedli temeljito reformo skrbstva za zanemarjene otroke. Ustanovili so celo vrsto zavodov, v katere so mladostnike vtaknili s silo in jih koristno zaposlili, obenem jim pa dali obširno samoupravo tako, da so tvorili nekake delovne komune, za katere je dala vlada 24 milijonov rubljev. V nekaterih komunah je vladala strašna anarhija, večina se jih je pa vendarle obnesla in rodila dobre sadove: gojenci so polagoma vzljubili delo, se odvadili pijančevanja, kajenja, psovovanja in raznih razbrzdanosti. »Bolševa komuna GPU št. 1« pri Moskvi je imela n. pr. leta 1924. 18 gojencev, leta 1928. že 248, a leta 1931. celo 1598. Vodila je veliko lastno podjetje, katerega kapital je znašal leta 1928. 572.000 rubljev, leta 1931. pa že 3.187.000, a vrednost njegove produkcije je znašala leta 1929-30 8 milijonov rubljev. Pri podjetju so bili osnovani še razni kulturni zavodi, seveda v boljševiškem smislu.

RAZNO

60 odstotkov delavcev je nezaposlenih v Sarajevu. Delavske morda so lani v tem mestu znašali za 25 odstotkov.

V svrhu poblajanja brezposelnosti hoče Francija uvesti poleg redne armade tudi plačano vojsko.

Uspešno končana stranka. Nedavno so pričeli stavkati delavci tvrdke Zagor v Zabji vasi pri Novem mestu zaradi znižanja že itak skromnih plač in zaradi prehodnih sikan. Delavci, ki so začeli stavkati v prehodnem razburjenju, bi ne bili sami opravičili veliko ali pa nič, da se ni zanje zavzela novomeška strokovna skupina delavcev in nameštencev, jih organizirala in sklicala velik delavski sestanek, katerega se je udeležilo preko 70 delavcev (nekateri od teh so bili tudi od drugih podjetij in brezposelni). Zastopniku Jugosl. strok. zveze, ki je prišel iz Ljubljane, so povedali, da se jim je znižala plača od 2 Din na 1.70, 1.20 in 1 Din na uro ter da jih je delovodja po mili volji odpustal, kadar se mu je zljubilo, ne menec se iz zaščitni zakon delavstva. Slednjič so si delavci na tem sestanku izvolili svoje zastopnike, kateri so skupno z zastopnikom Jugoslov. strok. zveze gosp. Lombardom točno in podrobno poučili o zadevi 6. okr. načelnika. Spor se je končal po skoro dvurni razpravi tako, da se zvišajo mezde zopet na 2 Din na uro, da se sprejmejo vsi stavkajoči delavci zopet na delo in da morajo prenehati vse šikanne od strani podjetja proti delavcem. Ako pa hoče podjetje kakega delavca odpustiti, se mora to zgoditi z navedbo vzroka v smislu zakona 14 dni. V splošnem se mora podjetje bolj držati zaščitnega zakona za delavce, kot se ga je doslej.

Mesto obresti so začeli dobivati v Italiji lastniki železniških obligacij brezplačne karte za vožnje po vsej Italiji.

673 oseb ima na Češkoslovaškem po podatkih davčne uprave več ko 1 milijon Kč letnih dohodkov.

2.280.000 otrok ne more v Združenih državah Sav. Amerike zaradi brde obiskovati šol.

Samomori s skokom iz letala postajajo med velika moda. Tako zopet poročajo o takšnem samomoru sledeče: Med poskusno vožnjo je skočil iz višine 1500 m v Kanadi neki mladenič, ki se je učil voditi aeroplan. Njegov učitelj ni mogel skoka preprečiti. Samomor je izvršil, ker je bil že dolgo brez posla.

Okrog 6 milijonov lahko prenese ena sama muha.

DROBTINE

Zakaj zahaja sonce rdeče? Barva sonca zavisi po največ od njegove lege nasproti zemeljski površini. Posebni večerni žarki imajo skozi ozračje daljšo pot nego navpični. Plinski drobelj v zraku in trši delci v njem pa razklenjajo žarke v njihove sestavne barve. Čim daljša je pot žarka skozi zrak, tem več žarkovnih delov se odkloni, a ker se rdeča barva odkloni najmanj, se nam vidi večerno sonce čedalje bolj rdeče, dasi je v resnici ostalo neizpremenjeno.

Koliko je na svetu univerz. Po vsem svetu je 220 univerz. V sami Evropi jih je 130, te pa se razdelijo med posamezne države takole: Nemčija jih ima 23, Francija 20, Italija 22, Anglija 12, Irska 3, Španija 10, Švica 7, Avstrija 4, Češkoslovaška 3, Poljska 5, Jugoslavija 3 itd. Amerika jih ima nad 60 ki pa niso na tako visoki stopnji kakor so evropske.

Razstava cvetlice v Blatni. Češkoslovaški gojitelji rož Bohm v Blatni je otvoril razstavo rož iz svojih svetovno znanih rastlinjakov. Že prvi dan je obiskalo prireditev 15.000 oseb. Razstava kaže krasne uspehe bohmov cvetlične gojitve. Bohm je imenoval razne vrste svojih rož po znanih osebnostih iz češkoslovaške politične in kulturne zgodovine. Neko violičasto rožo imenuje po generalu Stefaniku, neko rdečasto po Alojzu Jirasku, črno rdečo po dr. Scheinerju, češnjevordečo pa po dr. Miroslavu Tyršu. V zadnjih dneh vzgojeno rožo baržunasto mehokobne barve je krstil po žulostno umrlem tvornicarju Tomažu Batl.

Koristi plavanja. Plavanje je brez dvoma eden najboljših zdravil sportov. Ne glede na to, da ima že človek mnogo koristi od iste in hladne vode, vpliva plavanje na človeka še drugače. Podžiga mu pogum in krepi samozavest. Telesno kibanje pri plavanju pa naredi plavca gibkega in živahnega. Posebna prednost plavanja pa tiči v utrjevanju telesa proti prehladu. Po pravici imenujejo nekateri plavanje telovadbo podkožnih mišic. Brez dvoma je gotovo, da je plavanje najprimernejši, najprijetnejši in najbolj enostavni način utrjevanja, zlasti pa utrjevanja otrok.

Zaklad v steklenici. V Gijonu na Španskem je našel ubog kmet v morju v bližini obale, kjer se je kopal, dobro zamaženo steklenico. V steklenici je našel pismo, katerega pa ni znal prebrati, ker je bil nepismen. Šel je na policijo in pokazal pismo, ki ga je našel v steklenici. Tam so mu pismo prečitali in mu hkrati čestitali. V pismu je bila namreč sledeča oporoka: »Neozdravljiva bolezzen mi bo v par dnevih privrgla nit življenja. Moje prihranke — v višini 27.000 peset in državne vrednostne papirje sem naložil v banki. Dotični, ki bo našel to mojo oporoko v steklenici, naj bo moj dedič in želim mu, da bi bil bolj zdrav kakor jaz, in da bi zdrav mogel porabiti denar, ki meni nič ni koristil.«

O mesecih. Človek bi mislil, da mora imeti manj dni zadnji mesec ali pa prvi mesec v letu. — Zakaj neki pa ima najmanj dni vprav drugi mesec? — Pri starih Rimljanah se je začelo leto s 1. marecem. Marec je bil prvi mesec v letu. Zato se je moral februar kot zadnji mesec zadovoljiti s številom dni, kar jih je še ostalo, torej v navadnem letu 28, v prestopnem pa 29. Da je bil marec res prvi mesec v letu, nam pričajo tudi latinska imena mesecev, ki jih rabijo še zdaj romanski, germanski in večina slovanskih narodov, pa tudi Madžari in drugi. September, pri nas deveti mesec, je bil pri Rimljanih sedmi in se je torej imenoval september. Oktobar je bil osmi, november deveti, december deseti. Julij je imel prvo tudi ime samo po vrstnem redu, imenoval se je quintilis, to se pravi peti, avgust je bil sextilis, šest. Šele pozneje so ta dva meseca prekrstili, prvi je dobil na čast Julija Cezarja ime julius, drugi pa po cesarju Augustu ime augustus.

n Ježica, Marijin vrtec na Ježici bo priredil na Marijin praznik, 25. marca ob treh v Cerkevem domu igro »Sirota Jerica« v proslavo materinskega dne. Pridite v obilnem številu!

Poslušajte!

Vzorci popolnoma novega spomladanskega in letnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge manufakture so pravkar izgotovljeni. Pišite še danes na Trgovski dom Sternecki, nakar jih takoj brezplačno prejmete. Cene vsemu blagu močno znižane, izbira pa ogromna. Prepričajte se!

TRGOVSKO DOM
Sternecki Celje
štev. 19
TOMANJA POKA A. 11-10121

DOBRO CTIVO

k Evharistični zgledi. Knjižice za duhovno proučbo. Rakovnik 1935. Cena 1 Din. Mnogo smemo pričakovati od letošnjega evh. kongresa, predvsem notranje duhovne obnove. Vendar bo uspeh odvisen v prvi vrsti od nas samih, ki se moramo za kongres pripraviti z umom in srcem. V ta namen nam bo dobro služila knjižica »Evharistični zgledi«. Dokazuje nam z izjavami Jezusa samega resnično božje prisotnost v najsv. Zakramentu; pripoveduje nam iz zgodovine več nedvomnih čudežev; navaja zgled milosti in pomoči po sv. Evharistiji. H koncu nas pouči, kako naj častimo Jezusa v sv. zakramentu. Knjižica se zaključuje z besedami: Jezus je v tabernaklju, da deli milosti in dobrote. Samo naša krivda je, če jih nismo deležni.

NAZNANILA

d Trefji »Tromesečni gospodinjstvo-kuharski tečaj« se bo pričel na dr. Krekovi gospodinjstvi šoli v Ljubljani (Šiška) dne 1. aprila. Učenke se uče v tem tečaju v prvi vrsti dobre kuhe in praktičnega gospodinjstva, ročno delo in šivanje. Po želji tudi serviranja in vrtinarstva. Praktičen pouk je v zvezi s teoretičnim razlaglo. — Vpisnina za ves tečaj 150 Din; mesečnina za notranje 600 Din, za zunanje 300 Din. Prijaviti se je do 31. marca.

n Sostra. Na Marijin praznik, dne 25. marca, ste vsi, zlasti pa naše ljube mamice, vabljeni ob 3 popoldne v društveni dom, na materinsko proslavo. O naših materah bo govoril g. prof. dr. K. Capuder. Na sporedu so dalje deklamacije, tamburanje, dram. prizori naših matih in dvodejanska igrice.

n Brezje. Sadijarska predavanja se bodo vrtila 24. in 25. marca na Brezjah, v Lescah in v Begunjah na Gorenjskem. Predaval bo o pospejevanju sadijarske referent za sadijstvo pri banški upravi: 24. marca ob pol. 4 pop. v samostanski dvorani na Brezjah, 25. marca po popoldanski službi božji v šoli v Lescah ter po popoldanski službi božji v šoli v Begunjah. Val sadijari vabljeni.

RADIO

PROGRAM RADIO LJUBLJANE
od 21. do 28. marca 1935

Vsak dolžnik: 12 Plošče. 12.50 Poročila. 13.20 Plošče. — Četrtek, 21. marca: 18 Plošče. 18.20 Narodna odbrana. 18.50 Srebohrvaščina. 19.20 Čas, jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Iz življenja Sebast. Bacha. 22 Čas. poročila. 22.15 Radijski orkester. — Petek, 22. marca: 11 Šolska ura. 18 Filozofski sprehodi. 18.20 Radijski orkester. 18.40 Literarna ura. 19 Radijski orkester. 19.20 Čas, jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Prenos iz Zagreba. 22 Čas. poročila. 22.15 Radijski orkester. — Sobota, 23. marca: 18 Radijski orkester. 18.15 Aktualnosti. 18.30 Radijski orkester. 18.50 Francoščina. 19.20 Čas, jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Volilni govor finančnega ministra. 20.20 Zunanji politični pregled. 20.40 Večer domače glasbe. 21.30 Čas. poročila. 21.50 Radijski orkester. — Nedelja, 24. marca: 7.30 Kmet. predavanje. 8 Plošče. 8.20 Poročila. 8.30 Orgelaki koncert. 9 Radijski orkester. 9.40 Versko predavanje. 10 Prenos iz stolnice. 11 Kmečki trio. 11.40 Otroška ura. 15 Plošče po željah. 15.30 Majda — Izvirna slov. radijska opereta. 17.30 Plošče. 19.30 Nac. ura. 20 Čas, jedilni list. 20.10 Akad. pevski kvintet. 21.15 Radijski orkester. Vmes čas in poročila. 22.30 Plošče. — Ponedeljek, 25. marca: 7.30 Zelenčadni vrt spomladi. 8 Poročila. 8.20 Sionski spevi. 9 Versko predavanje. 9.15 Prenos iz franc. cerkva. 9.45 Plošče. 10 Pasja steklina. 10.20 Plošče. 10.40 Petja, orkester. 15 Plošče po željah. 16 Tamburaški orkester. 19.30 Nac. ura. 20 Prenos opere iz Zagreba, v odmoru čas, poročila in jedilni list. — Torek, 26. marca: 11 Šolska ura. 18 Otroški kotiček. 18.20 Primorska kuhinja. 18.40 Nemščina. 19.10 Pravna ura. 19.30 Nac. ura. 20 Čas, jedilni list. 20.10 Klavirski koncert. 21 Jože Ruz poje. 21.30 Čas. poročila. radijski orkester. 22.30 Angleška plošča. — Sreda, 27. marca: 18 Plošče po željah. 18.30 Pogovor s podžupani. 19.20 Čas, jedilni list. 19.30 Nac. ura. 20 Slovenske nar. pesmi. 21.30 Mandolnistični sekstet. 22 Čas. poročila. 22.15 Radijski orkester.

Alli se hoče
te svolega

revmatizma, protina osvoboditi?

Zdravljenje po načinu v sklepih, otekli udje, skrivljena roke in noge, izganjanje, zdravljenje in oblikovanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto popolnoma revmatizma in bolečina v kosteh, katere je treba odpraviti, ker se sicer bolečina še stopnjujejo.

Nudim Vam
sredstvo, ki razkrajja sečno kislino, pospešuje izmenje snovi
in izločevanje

domače zdravljenje s pitjem

Sredstvo je umetno pripravljeno strogo po naravi in čudovitega
zdravilnega vrelca, ki ga je podarila dobra mati narava.

Pišite mi takoj in dobili boste povsem
zastonj poučno razpravo.

Pošlano brezplačno mesto:

Ernst Pasternack, Berlin S. O.,
Michaelkirchplatz Nr. 13, Abt. H 284

Za pomladanske sezono

amo si nabavili velikansko izbiro vseh vrst najkorajših blagov za moške, ženske in otroške obleke. Vse to blago smo kupili že sami zelo ugodno, prodajali pa bomo s čisto malim zaslužkom, samo da napravimo čim večji promet, ter pri va bimo poleg naših starih še čim več novih odjemalcev. Vabimo Vas torej, da nas v čim večjem številu obiščete ter se sklicujete na ta inšert. Oddaljenim odjemalcem pa, če nam pošljete svoj naslov, pošljemo brezplačno naš cenik, da boste o naših cenah že naprej informirani.

Pri večjem nakupu Vam povrnemo vožnjo.

F. I. Gorčar pri Ivančič

Ljubljana - Sv. Petra cesta 29

Figje za žganjekuho

oddaja po najnižji ceni trdka
IVAN JELAČIN, Ljubljana, Emonska c. 8.

Zastopnik požarne zavarovalnice je prisel zavarovalno polico ter jo izročil Zavratarju. Obenem je zahteval 150 Din. — »To pa je res nerodno, ravno zdaj sem brez denarja,« je nerodno pojasnjeval Zavratar. »Povejte vašim gospodom, da zdaj ne morem plačati in da naj si kar odtegnejo od zavarovalnine, ko bo pogorelo.«

Iskava. Podpisana Rožnik Frančiška, posestnica iz Dobruja izjavljam da preklicujem in oblatnem obdobje, ki sem jo bila izrekla o Justinu Trtnikovi iz Zadvara.

V Ljubljani 16. marca 1935. Rožnik Frančiška 1 r

Kurjih očes ni več!

Zakaj bi trpeli zaradi kurjih očes, ki grizejo, pečejo in hodejo ali pa zaradi bolnih, občutljivih in oskottih nosov? Saltrat Rodolf, svetovni veda, sprosta kisle in daje vodi videt mleka. Ko so nosi samočeno v tej mlačni kopeli prodre kisle v nosnice in dovode zdravnike in ublažujejo soli do samega sedela in ledra bolezni. Kurja očesa se tako omejuje, da jih lahko v celoti odstranimo s korenino vred brez vsake bolečine in svarsnosti. Kopeli ublažuje tudi otekline, vnetja in ozeblino.

Saltrat Rodolf se prodaja povsod po znani ceni.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslovišne obrtniki pomočnikov ali vajencev in saroba.

Neposrednega vajenca

z vso oskrbo v hiši sprejemem v Cerkljah pri Kranju. Prednost imajo močni fantje. — Franc Sitar, Cerklje 57 pri Kranju

Živnorojci!

Posestvo v planinskem kraju, njive, travniki, pašniki, velik sadni vrt, gospodarska poslopja oddam v zakup. Ponudba na upravo po 1. »Skoro zastojne št. 2747.

Novotke orodje

vrtalni stroj poceni na prodaj. Frano Mlkar v Saleku št. 5, Velenje.

Panta

kmetičkih starih šev sprejemem za sedlarskega vajenca. O olin, Domžale

Enaca ali par konj

kupim od Dolenca ali ali Stajerca. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Srednje težke št. 2871.

Malo posestvo

prodam, solčna lega ob glavni cesti, po zelo nizki ceni. Ponudbe poslati na Kozmus Franc, pošto ležeče Blanca.

Rpa

kraško la najboljše dobite najceneje na drobno in debelo. Franc Modrijan, Zaplana, Vrhnika.

Nlappa,

kričanskega, dobrih starih, h konjem, vajenega kmetičkih del sprejemem. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 3023.

Posestvo

z novim poslopjem. — 9000 m² zemlje, eno posloj od Ljubljane se prodaja. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 2959

Najboljše oblike,

hlače, perilo itd. kupite zelo ugodno pri Preskorju, Sv. Petra c. 14. Ljubljana.

Posestvo

v letoviskem kraju na Gorenjskem lena solčna lega, naprodaj. Redi se 5 goved in 5 prašičev. Poslopje v dobrem stanju. Cena nizka. V spodnjih krajih prodam posestvo čez 20 orolov deloma zaraščen bukov gozd. Cena Din 1000 — za oral Polovico plačljivo v hranilnih knjižicah. — Pojasnila daje Jože Zaplotnik, Velenje 4. Križe na Gorenjskem.

Gozd

dobro zaraščen, s steblo in drvi naprodaj v Čepcljah — Zdekar, Stranska vas 4, Dobrova.

Posestvo

1 do 2 orala zemlje s hišo in gospod. poslopjem, v dobrem stanju, kupim. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 3017

Čevlarskega vajenca

sprejmem takoj Bitenc, Predoslje 3 pri Kranju

Kupim bilha

montafonca, staroga 15—18 mesecev. — Franc Žgajnar, Dredj vrb, Trebelno.

Seznam

vanesljivo kavalirja dobro poljsko orožje, spicerijo in železnino kupite pri Jos. Jagodič, Celje, Gubčeva ulica — Glavni trg.

Spretna kuharica.

Velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra inokusana jedila. 248 strani. Vsejane 30 Din. Knjigarna Anton Turk nasl., Ljubljana. Tyrševa cesta 5.

Gasilci pozor!

Izredna prilika! Fiat 519, 6 sedežni, dobro ohranjen, pripraven v gasilske svrhe naprodaj za ceno Din 9000 —. Ponudbe upravi Domoljuba pod »Izredno št. 2723.

Dekle,

Gorenjko, pridno, no in pošteno, za vsa kmetička dela sprejemem takoj. Izidor Florjančič Dravice 34.

Opremljena kovačnica

v brezkonkurenčnem kraju se radi starosti lastnika odda takoj v najem. Matija Udovč, Malkovec p. Tržišče.

Kdor ho ni imel

dobrih čevljev, naj jih naroči pri Jerneju Jerajcu, Zapego štev. 10, p. Smlednik.

Semenišni oves

domač in inozemski nudi Sever & Komp., Ljubljana.

Vatilna juha,

kontrolirana, lirana, rujava stajerske kokoši in piščanci se dobe v Grobljah — Društveni dom — p. Domžale.

Panta

z dežele, 16—17 let starega, zdravega, poštenega, sprejemem takoj za pomoč pri cerkvi in gospodinjstvu. — Ponudbe na upravo pokopališča Sv. Križ, p. Meste pri Ljubljani.

Moem dekle

za vsa kmetička dela. Naslov pove upravo »Domoljuba« pod št. 2845.

Foto aparat

9x12 s 3 kasetami prodam za 350 Din. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 2991.

Trgovno-posrednik

želi poročiti pošteno, krščansko dekle z nekaj gotovine. Tajnost zanjama. Ponudbe na: Podružnica »Slovenec« Novo mesto, št. 2949.

Dekle,

stara 25—40 let, za vsa kmetička dela sprejemem. Blatna Brezovica 25.

Semenškega krompirja

večjo množino nudi — Anton Lenčič, Kleče št. 21, p. Ježica.

Nisloga zelja

200 do 300 kg prodam. R-mškar, Brezovica 25

Kupim knjižico

katerikakoli zanesljivega denarnega zavoda. Odplačeval bi mesečno po Din 2000 — oziroma po dogovoru. Sem večji posestnik, poleg imam še stalno ca. 7000 — Din mesečni dohodek. — Ponudbe na oglašni oddelček »Domoljuba« pod »Varnost sigurnost.

Nlappa

za kmetička dela, pridnega — takoj sprejemem. Ponudbe s propisi spričeval iz delavske knjižice upravi »Dom.« pod »Zanesljiv.« 2853.

Kupim posestvo

kjer se radi ena ali dva kravi, kjerkoli, proti gotovini. — Ponudbe z natančnim opisom na upravo »Domoljuba« št. 2820.

Stalno službo

pri večjem obrtu in mali kmetiji dobi priden, pošten in trezen mladenič. Za slučaja sposobnosti postranski zaslužek. Ponudbe je poslati na naslov: Smarča št. 21, p. Kamnik.

GNOJ, SESALKE, BRZOPARILNIKE, GROZDNE MLINE, DEC, TEHTNICE, STEDILNIKE, MLEČNE VRCE, OKOVJE, prodaja v zamenjavo za vložne knjižice Ljudske posojilnice in Banovinske hranilnice

A. SUŠNIK, železnina, LJUBLJANA

Prodaja posestva

Proda se iz proste roke ali najpozneje 24. marca 1935 na javni dražbi v Dolnjih Retlah posestvo umarlega Primožič Antona. Posestvo meri 18 ha, je lepo zaokroženo in poslopja v najboljšem stanju. Posestvo leži ob državni cesti, blizu železnice in trga Velike Lašče.

Proda se na drobno ali skupaj. Izključna cena skupaj 116.000 Din, plačljivo deloma v gotovini, deloma s prevzemom dolga ali s hran. knjižicami.

Vsa pojasnila daje upravniki mase Hantlč Ivan, javni notar v Velikih Laščah.

Če želite za VELIKO NOČ po ceni in dobro blago dobiti, se o. lasite v trgovini

„SLIVNIK“ v St. Vidu pri Stični

CENA: Nogavice moške od Din 4.—, ženske od Din 7.—, kont. belin in rujava od Din 6.—, srce od Din 20.—, bluza od Din 25.—, voleno blago od Din 20.—, krepiščin od Din 28.— naprej.

Svetovna semena

vse najboljše vrste in primerne za naše kraje
Semenska pesa Bekenderfska rumena »Original«, Nemška pesa Mammi rdeča dolga »Original«, Črna detelja prava domača, Lucerna najboljša Banaška, Semenska grahara in semenski oves, Ragne vrste trave in travne mešanice priporočam

Josip Urbanč, Ljubljana

Priljubljene c. 8 (nasproti hotela »UNION«)

Cenik vseh vrst semen za vrt, travnik in polje, lepe evoltice itd. je brezplačno na razpolago.